

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

2024-IV ENFLASYON RAPORU BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Dr. Fatih Karahan
Başkan

8 KASIM 2024

ANKARA

Sunum Planı

- **Küresel Ekonomi**
- **Makroekonomik Görünüm**
- **Para Politikası**
- **Orta Vadeli Tahminler**
- **Genel Değerlendirme**

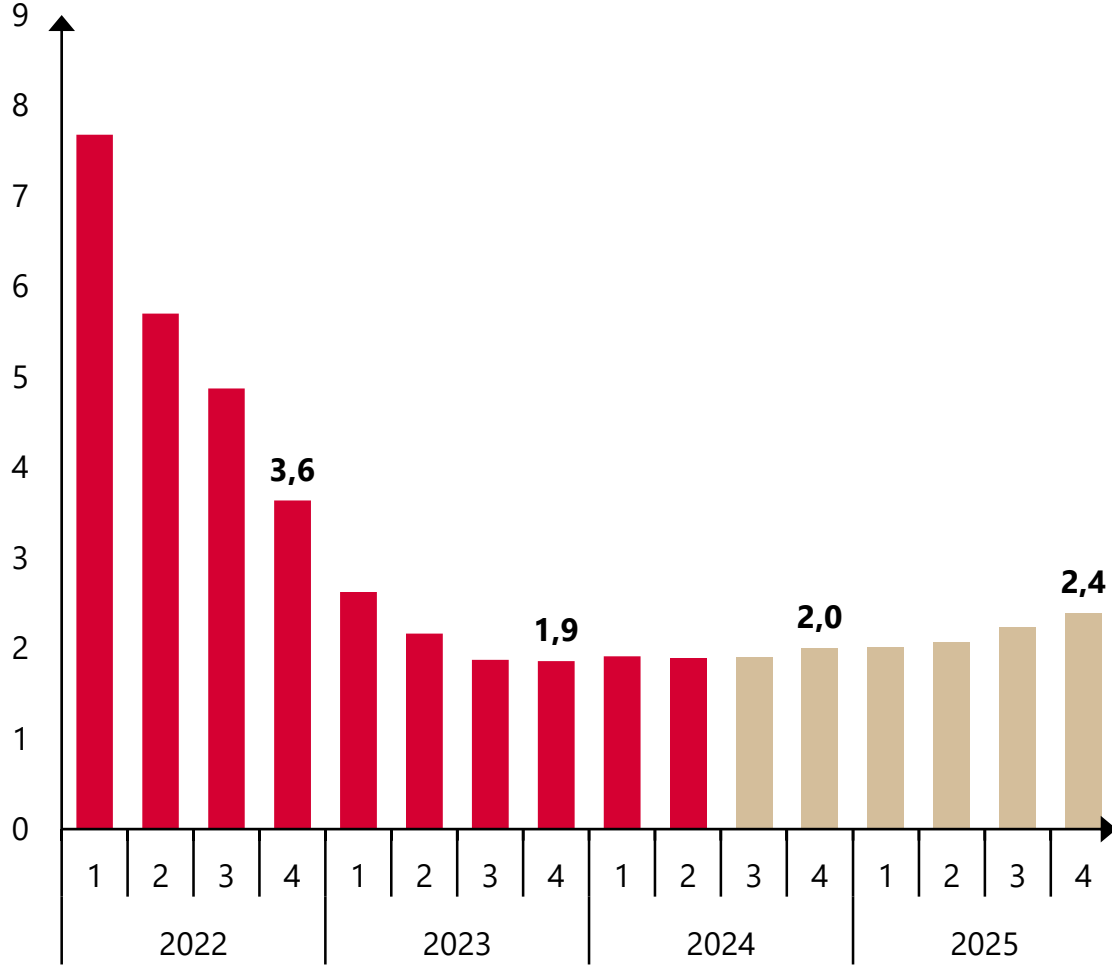
Kutular

- Fed Faiz İndirimlerinin Gelişmekte Olan Ülkelere Etkisi
- Bireysel Kredi Kullanımının Bireylerin Gelirleri ile İlişkisi
- Firma Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular
- Orta Vadeli Program Çerçevesinde Maliye Politikası Duruşu
- Enflasyon Ana Eğilim Göstergelerine Dair Bir Değerlendirme
- Kira Enflasyonu ve PÖS Öncü Göstergesi
- Tüketicilerde Algılanan ve Beklenen Enflasyon

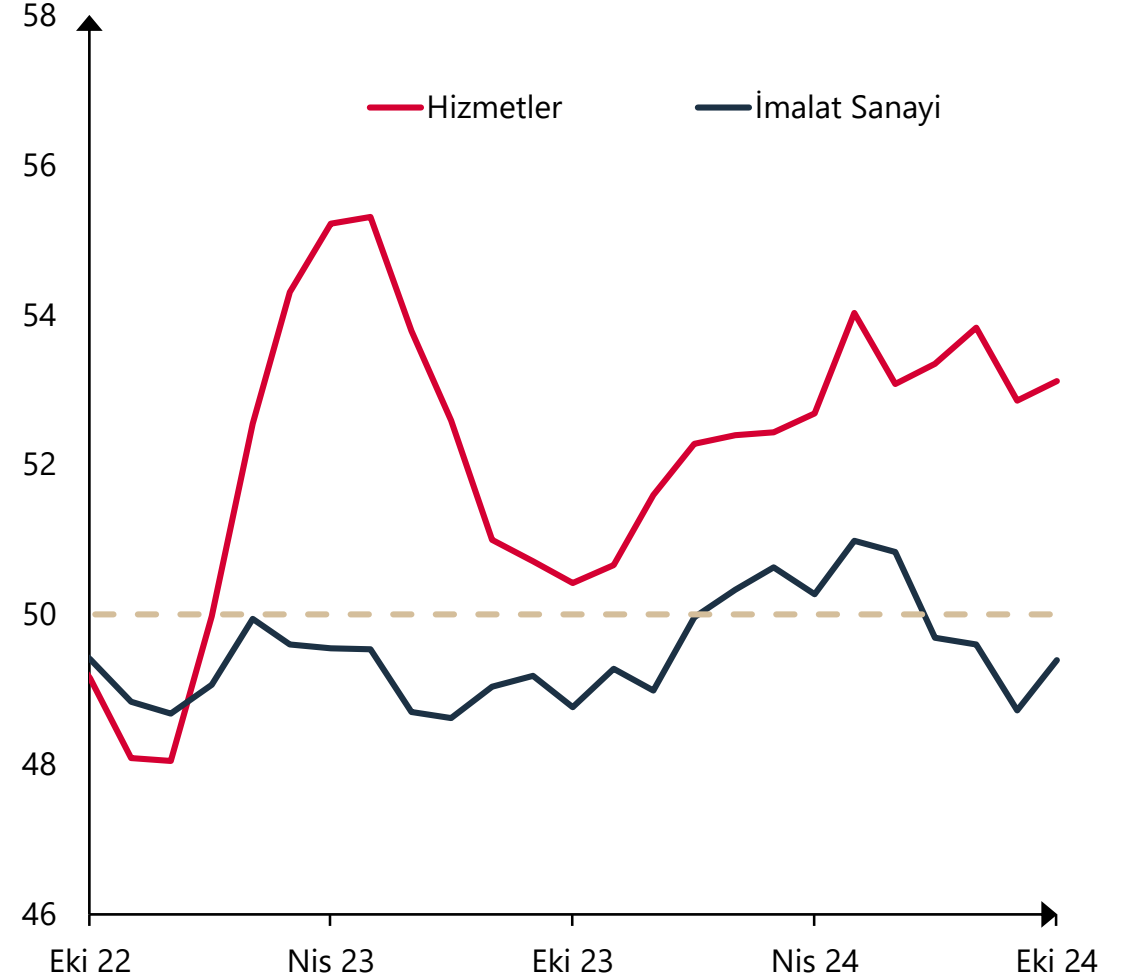
KÜRESEL EKONOMİ

Küresel büyümede kademeli toparlanma öngörüsü korunmuştur.

İhracat Ağırlıklı Küresel Büyüme (%)*

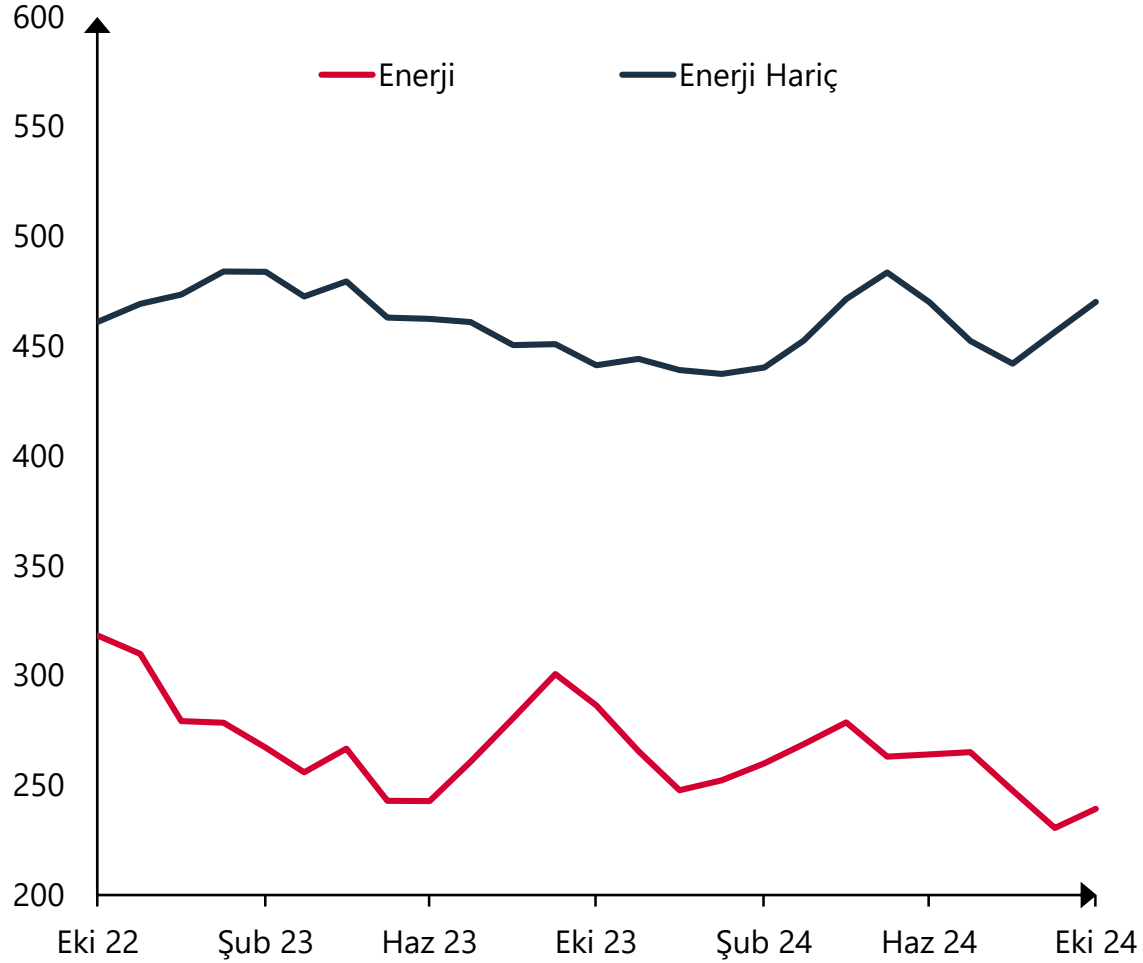

Küresel PMI (Seviye)**

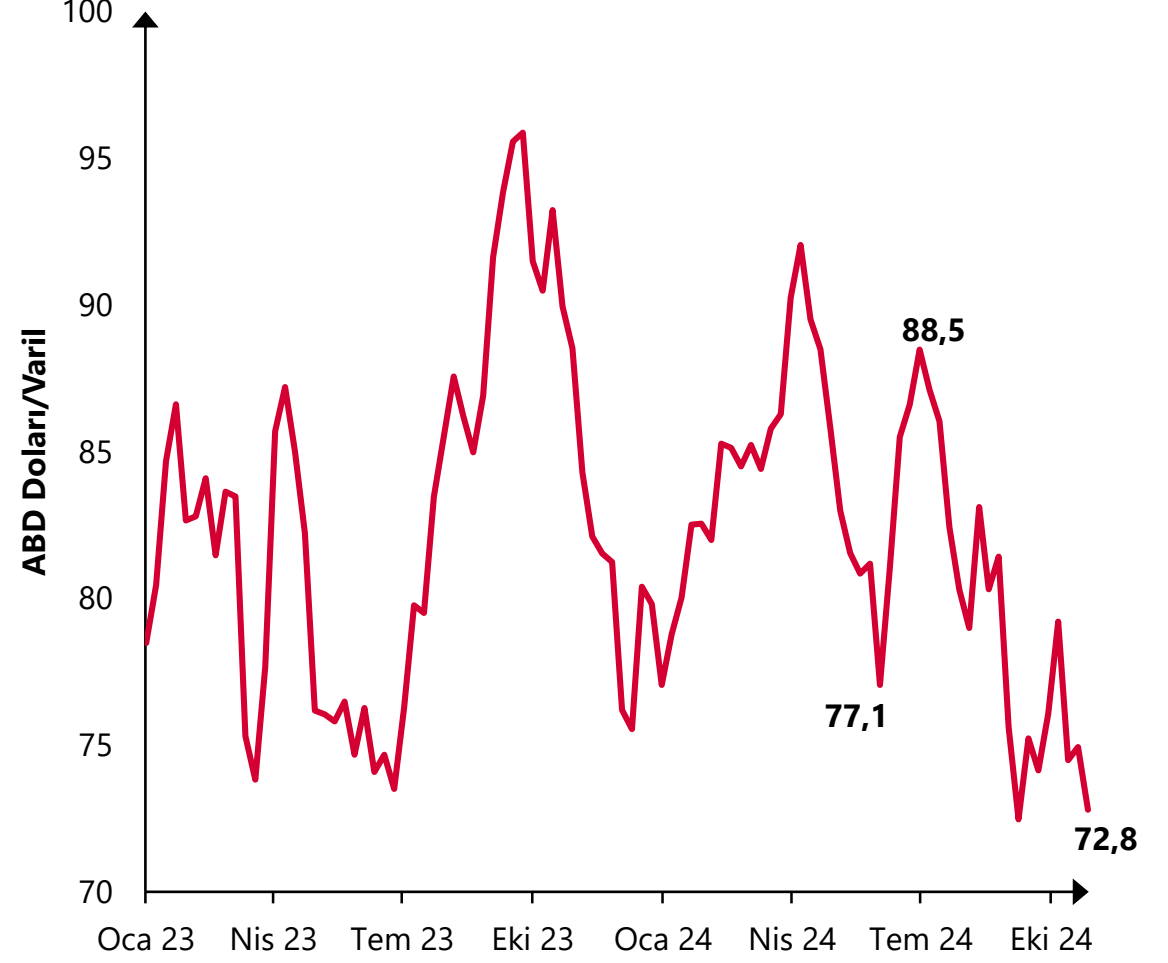

Enerji fiyatları son dönemde dalgalı bir seyir izlemiştir.

Emtia Fiyat Endeksleri*

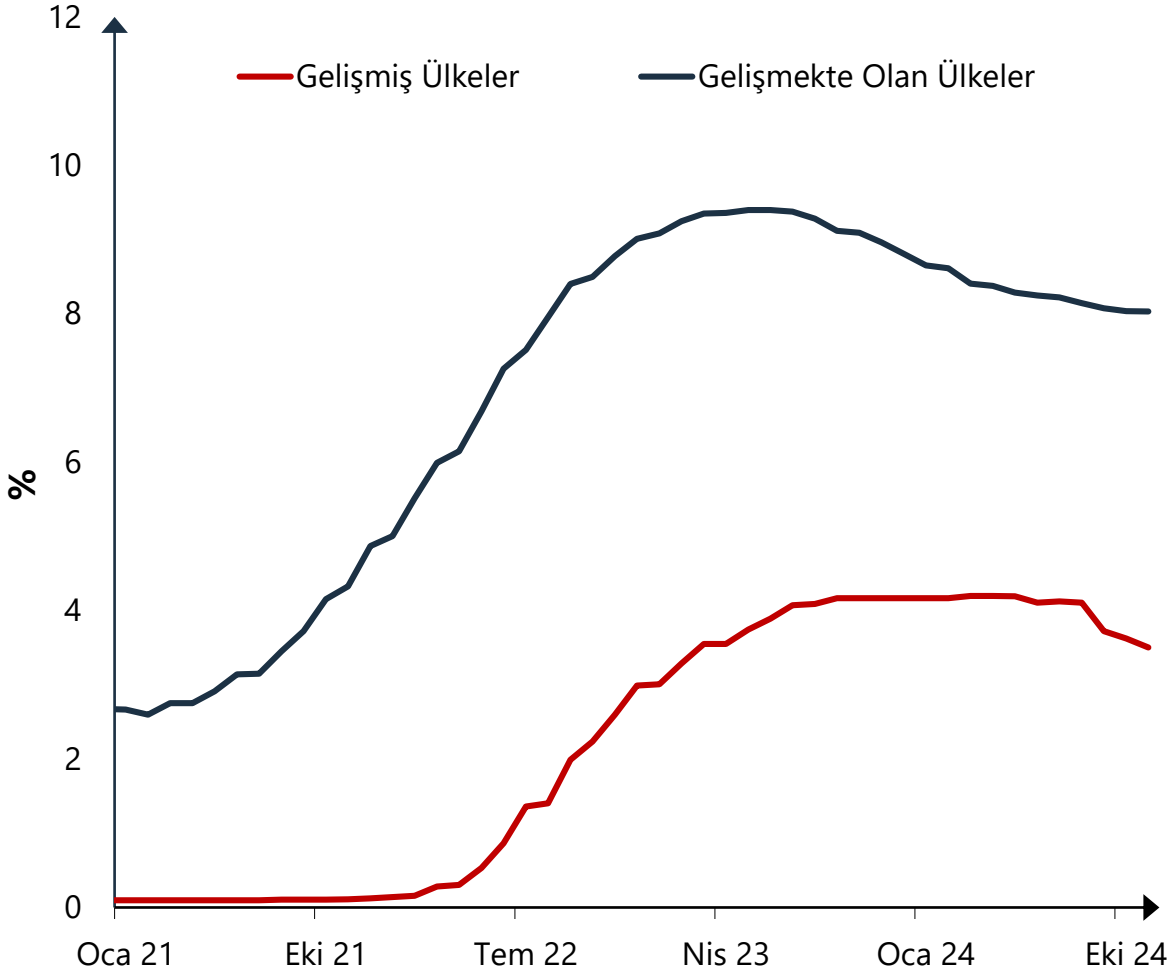

Brent Petrol Fiyatı**

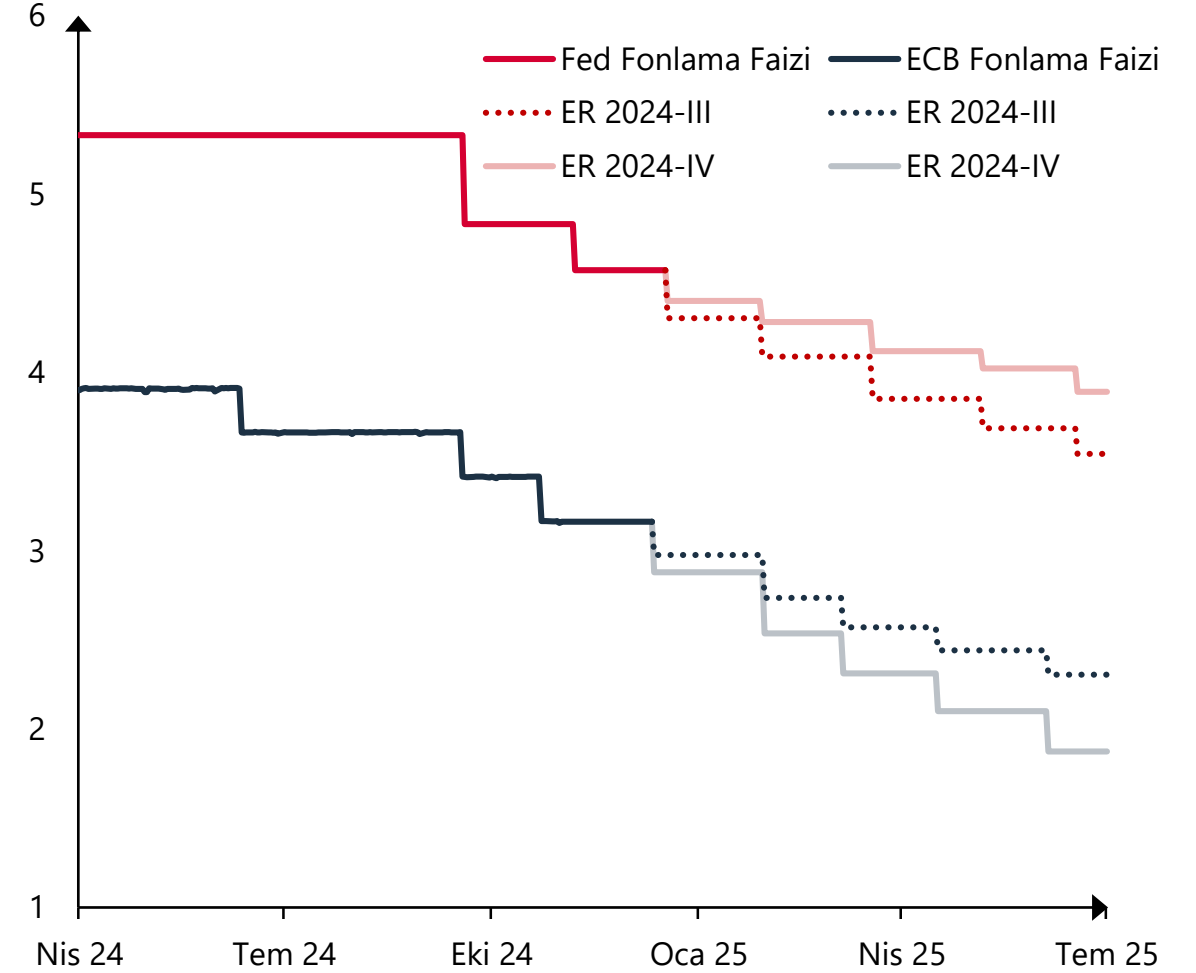

Merkez bankaları enflasyon eğilimini dikkate alarak parasal sıkılığı azaltmaktadır.

Politika Faiz Oranları*

Piyasa Fiyatlamalarının İma Ettiği Politika Faiz Patikaları (Efektif)

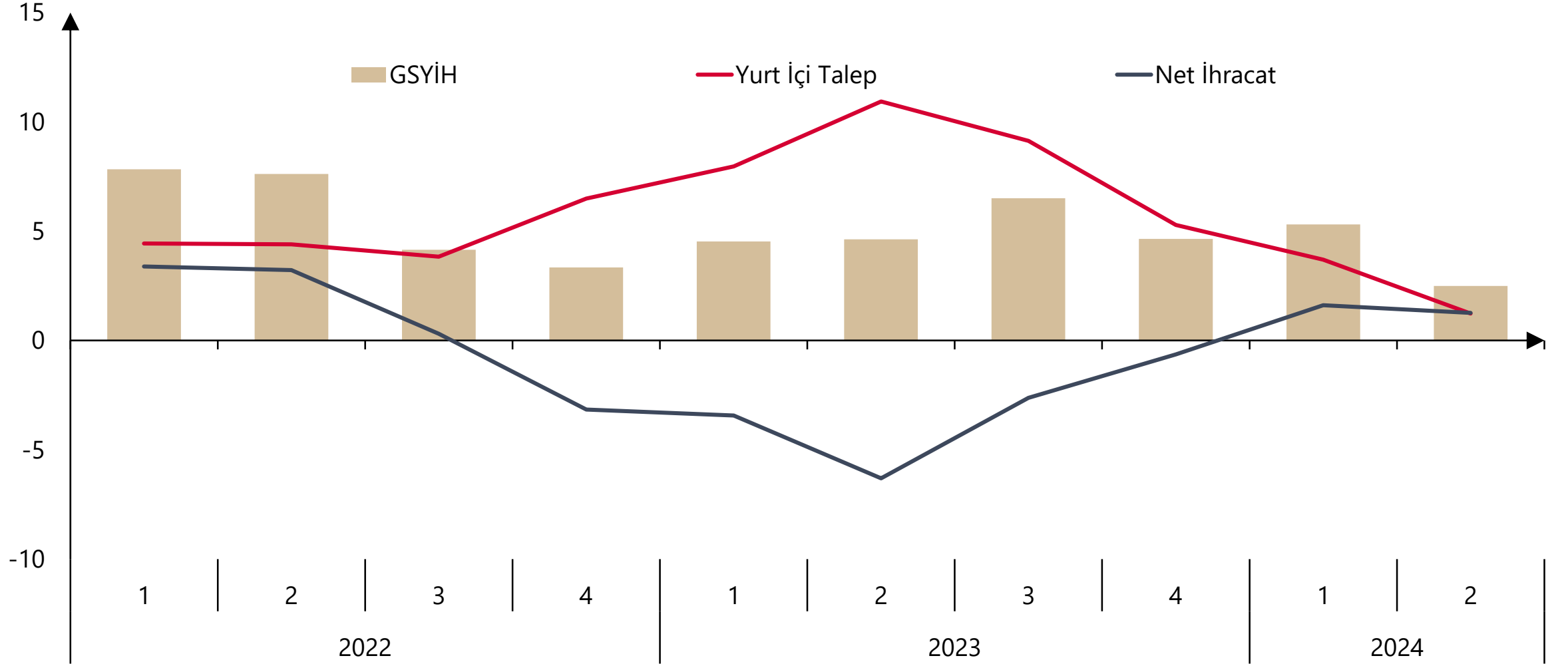

İKTİSADİ FAALİYET

Talepteki dengelenme süreci devam etmektedir.

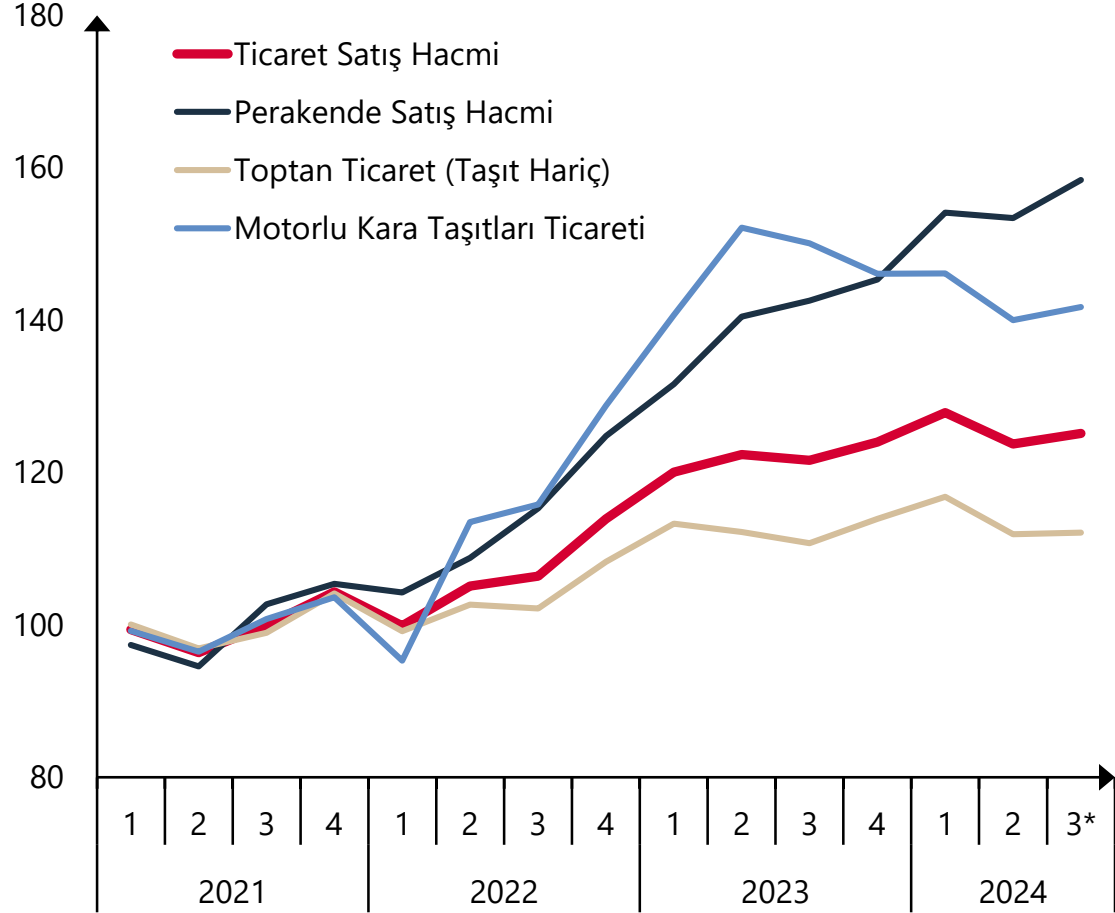
Harcama Yoluyla Yıllık Büyüme Katkıları (Yüzde Puan)

Yurt içi talepteki yavaşlama ılımlı şekilde sürmektedir.

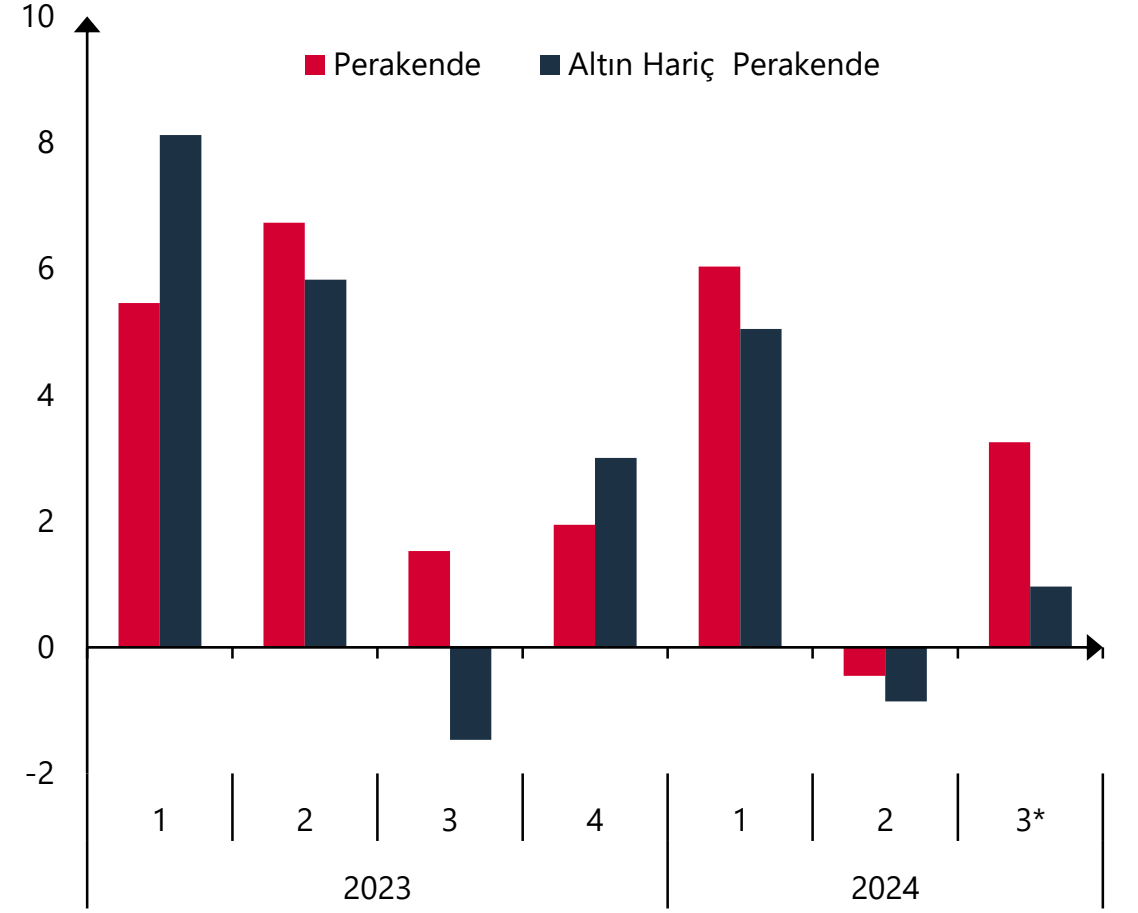
Tüketim Göstergeleri

(Mevsim ve Takvim Etkisinden Arınd., 2021=100)

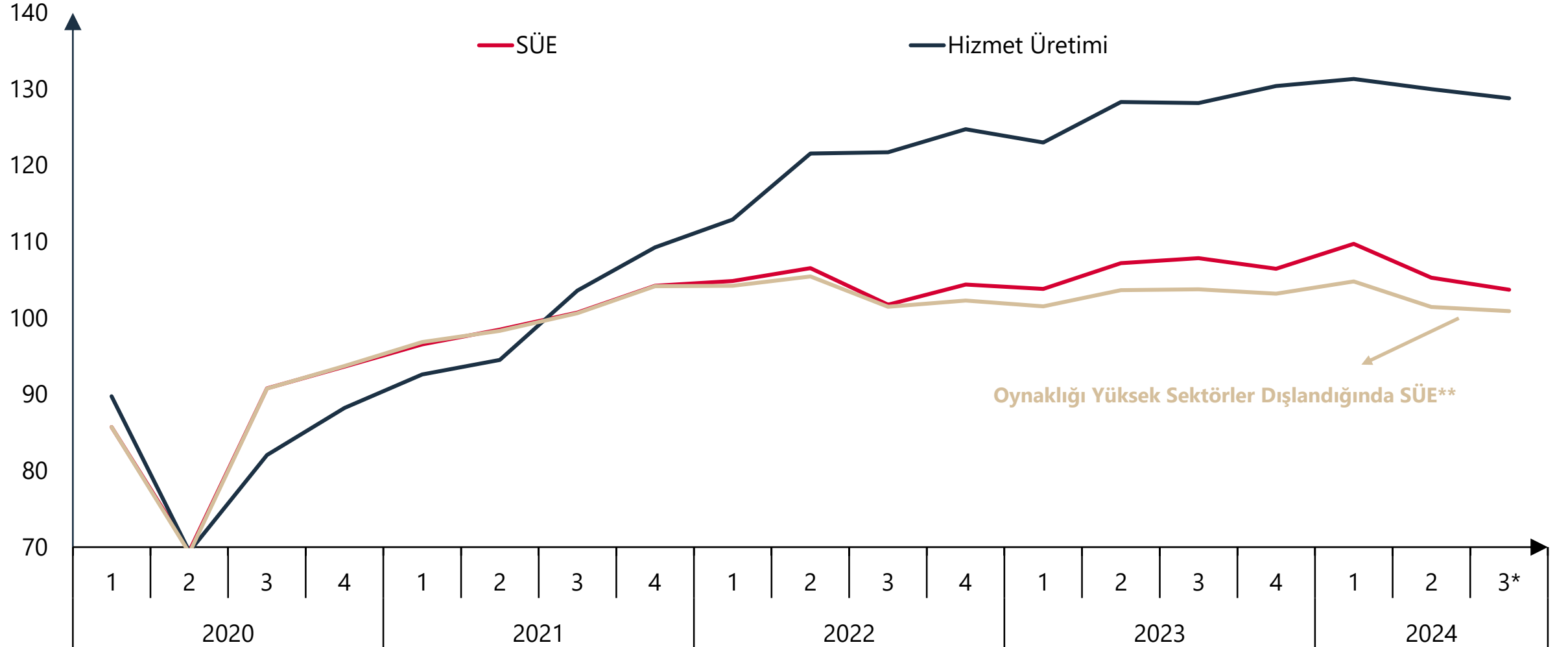
Perakende Satış Hacim Endeksi

(Mevsim ve Takvim Etkisinden Arınd., Çeyreklik % Değişim)

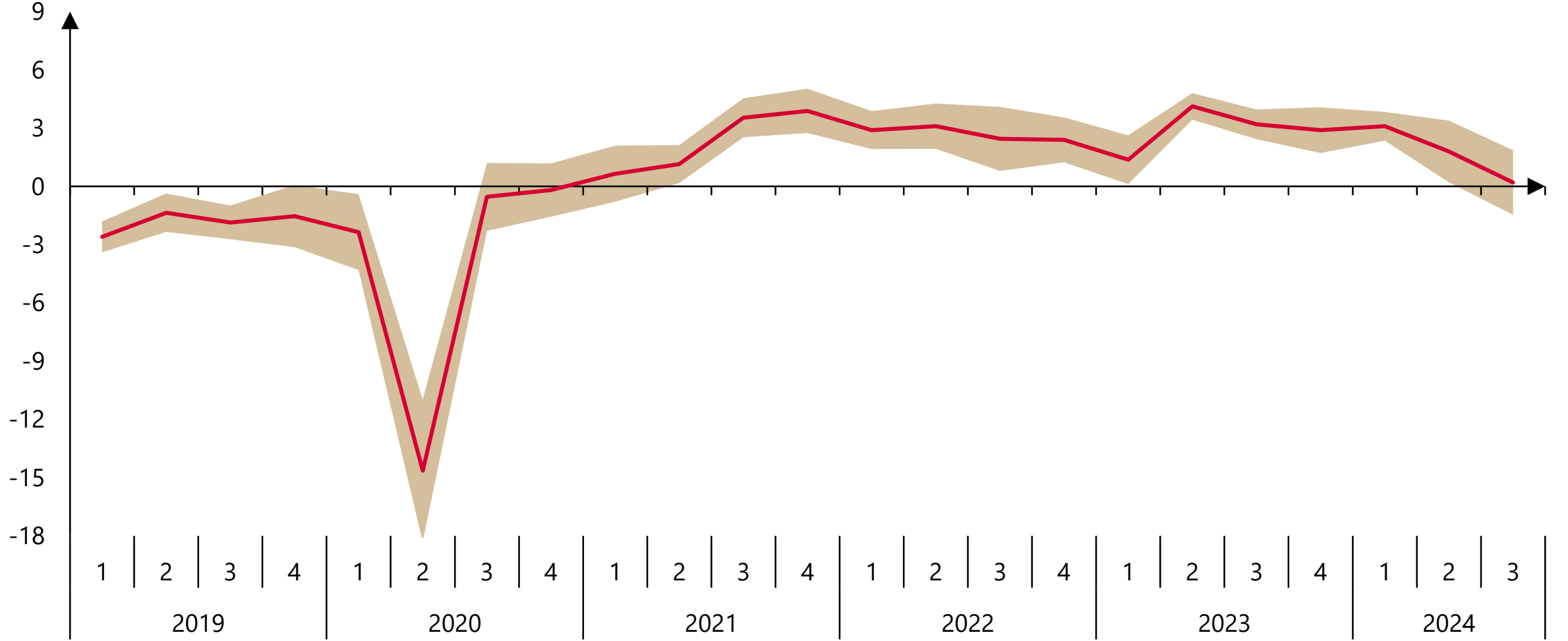
Arz göstergeleri, iktisadi faaliyette yavaşlamaya işaret etmektedir.

Sanayi Üretim ve Hizmet Üretim Endeksi (Mevsim ve Takvim Etkisinden Arınd., 2021=100)

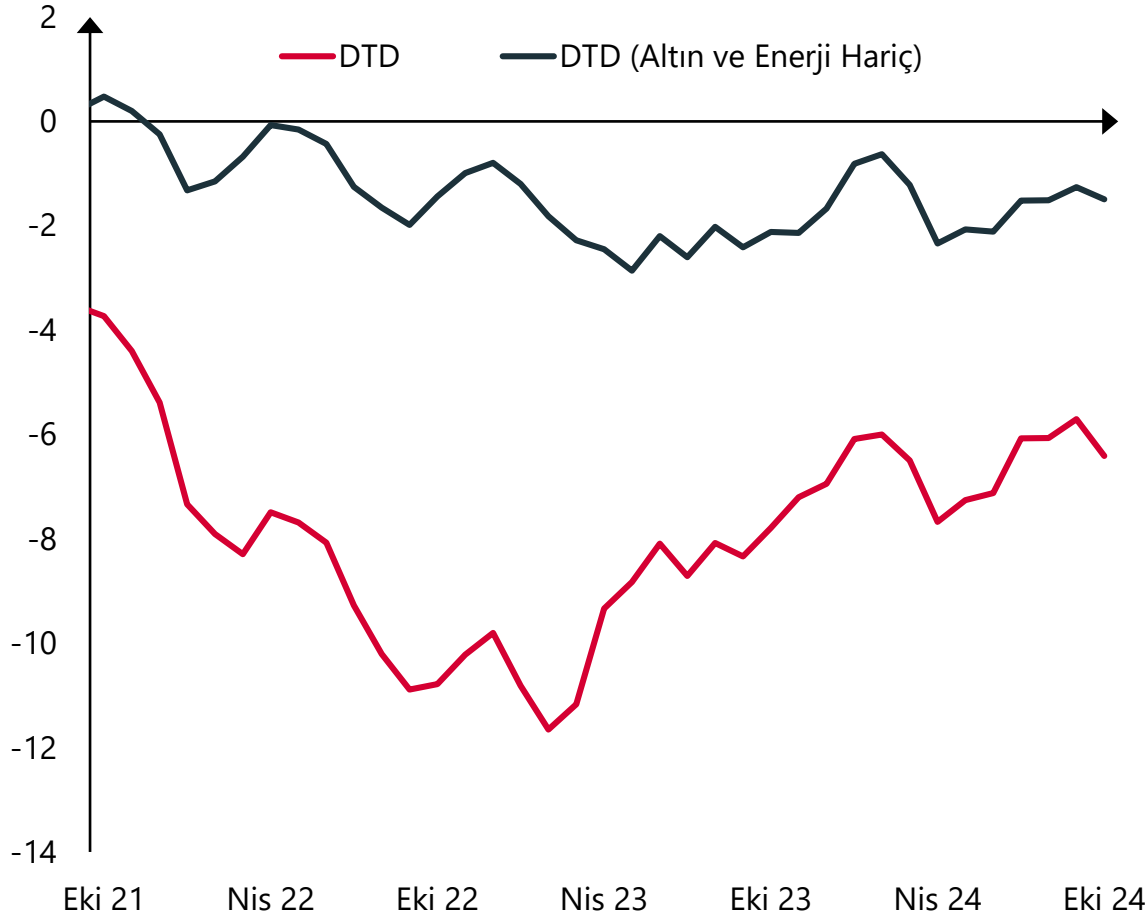
Çıktı açığı üçüncü çeyrekte gerilemeyi sürdürmüştür.

Çıktı Açığı*

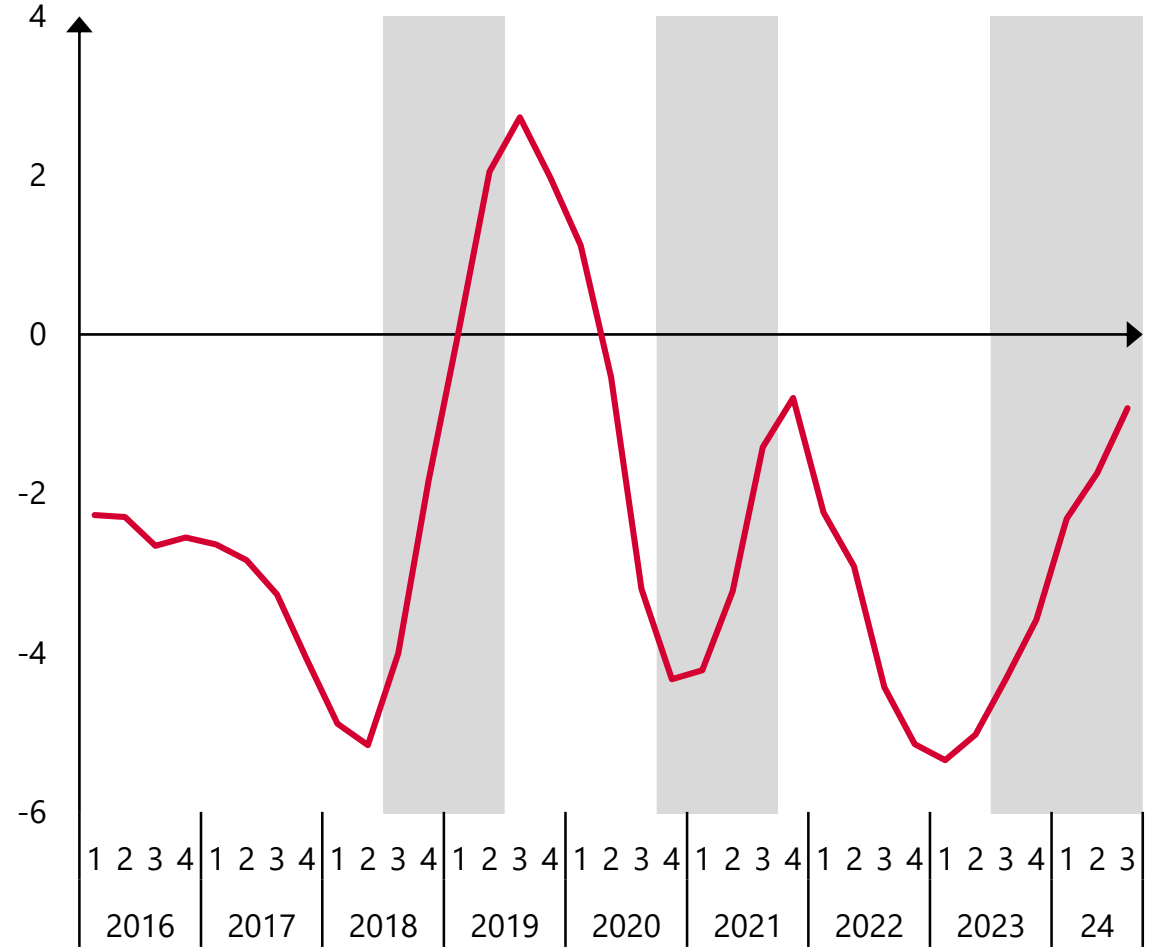
Cari işlemler dengesindeki iyileşme devam etmektedir.

Dış Ticaret Dengesi (DTD)*
(Mevsim ve Takvim Etkisinden Arınd., Milyar Dolar, 3-Ay HO)

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, TÜİK.
* Ekim 2024 verileri geçicidir.

Cari Denge/GSYİH* (%)

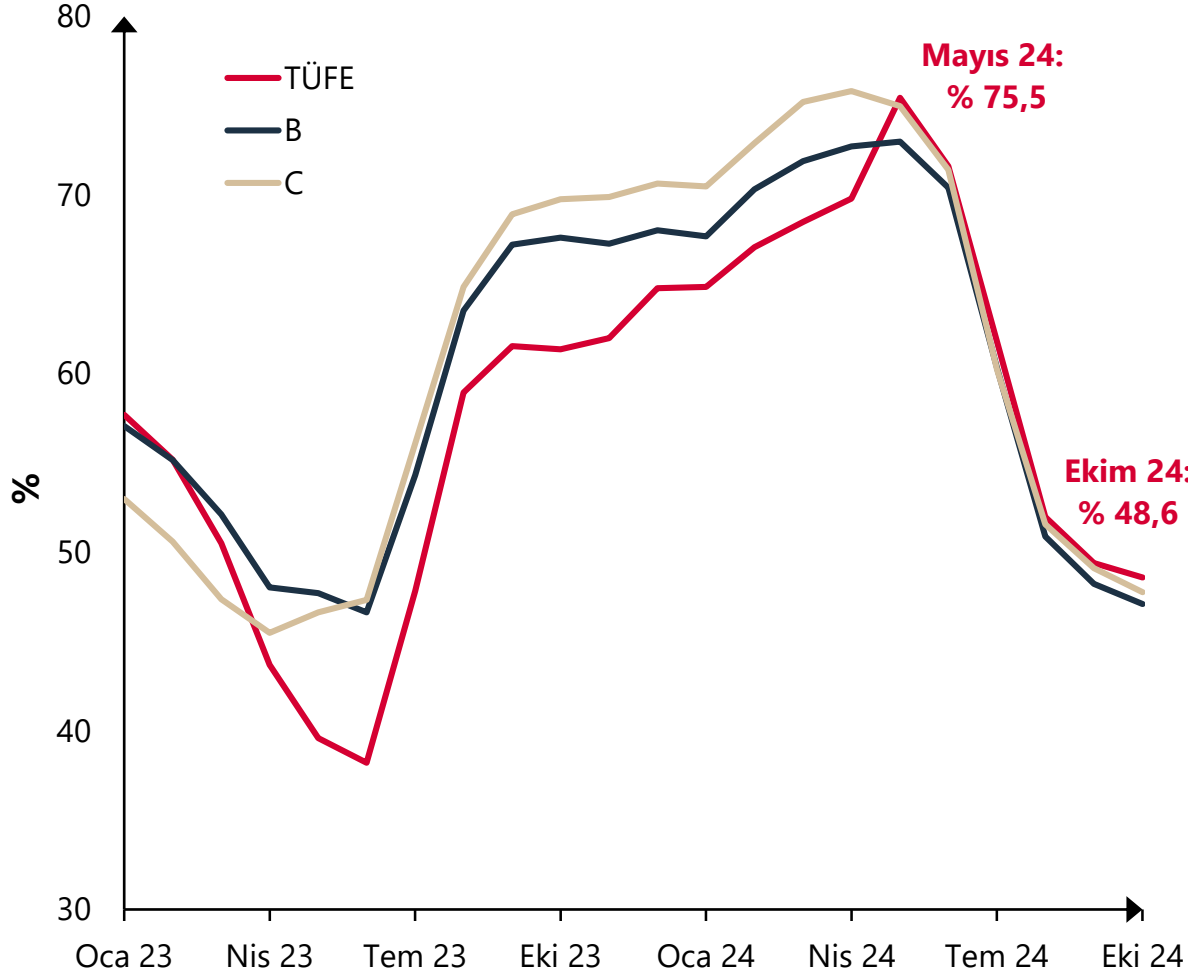
Kaynak: TCMB, TÜİK.

* Taralı alanlar, ilgili aralıklara karşılık gelen 1 haftalık repo faizinin en düşük ve en yüksek değerlerinin farklarına göre tanımlanan parasal sıkılaştırma dönemlerini göstermektedir. Cari işlemler dengesinin GSYİH'ye oranı 2024 yılının üçüncü çeyreği için tahmindir.

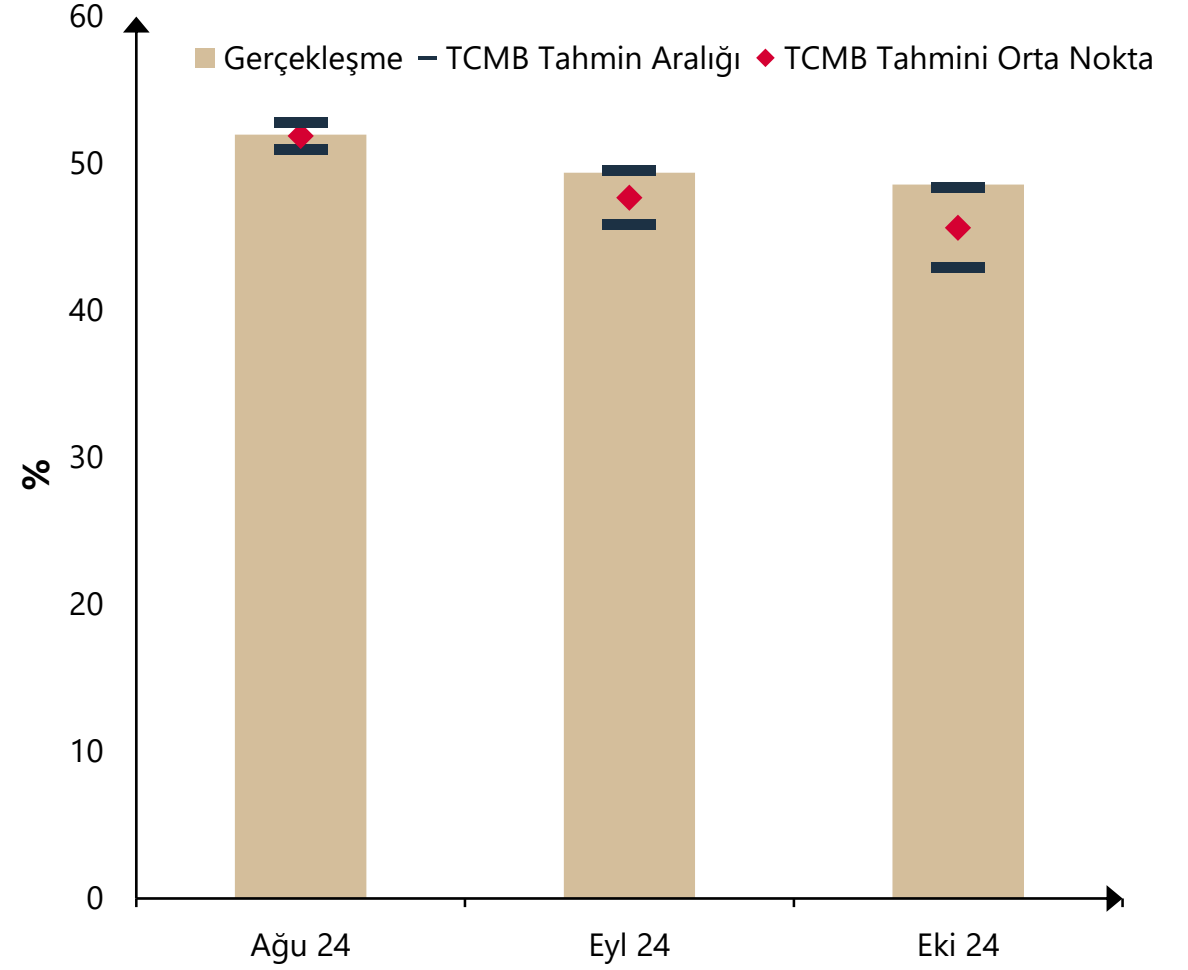
ENFLASYON

Enflasyondaki düşüş süreci devam etmektedir.

TÜFE ve Özel Kapsamlı Göstergeler (Yıllık % Değişim)

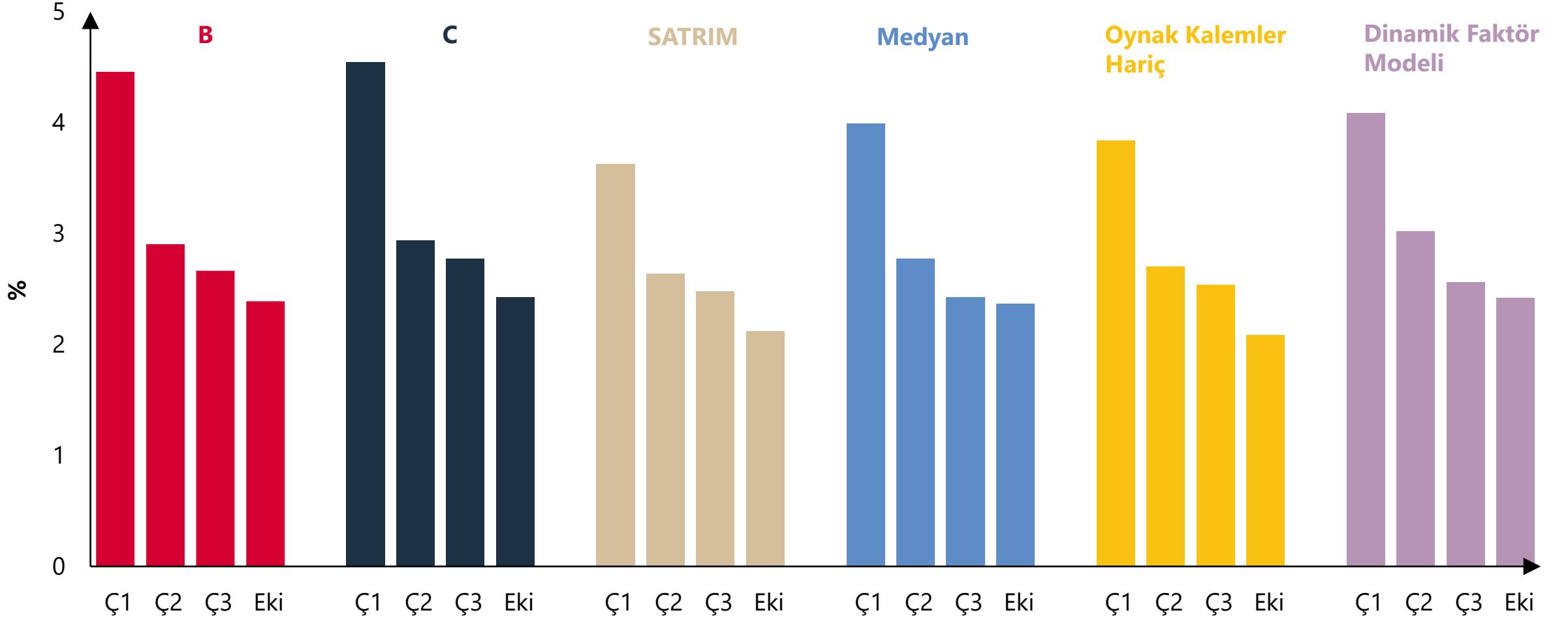

TÜFE Gerçekleşmesi ve TCMB Tahminleri (ER 2024-III) (Yıllık % Değişim)

Enflasyonun ana eğilimindeki yavaşlama sürmektedir.

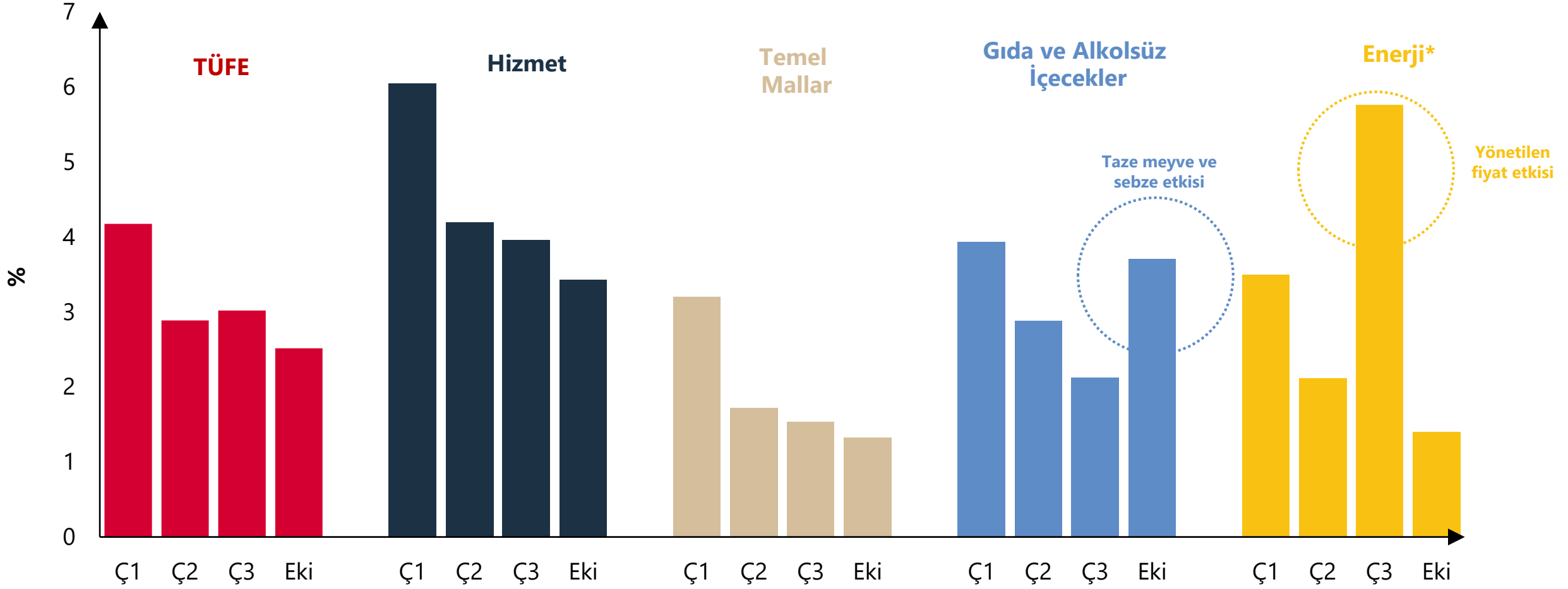
Aylık Enflasyon Ana Eğilim Göstergeleri
(Mev. Arınd., Çeyreklik Ortalama, 2024)

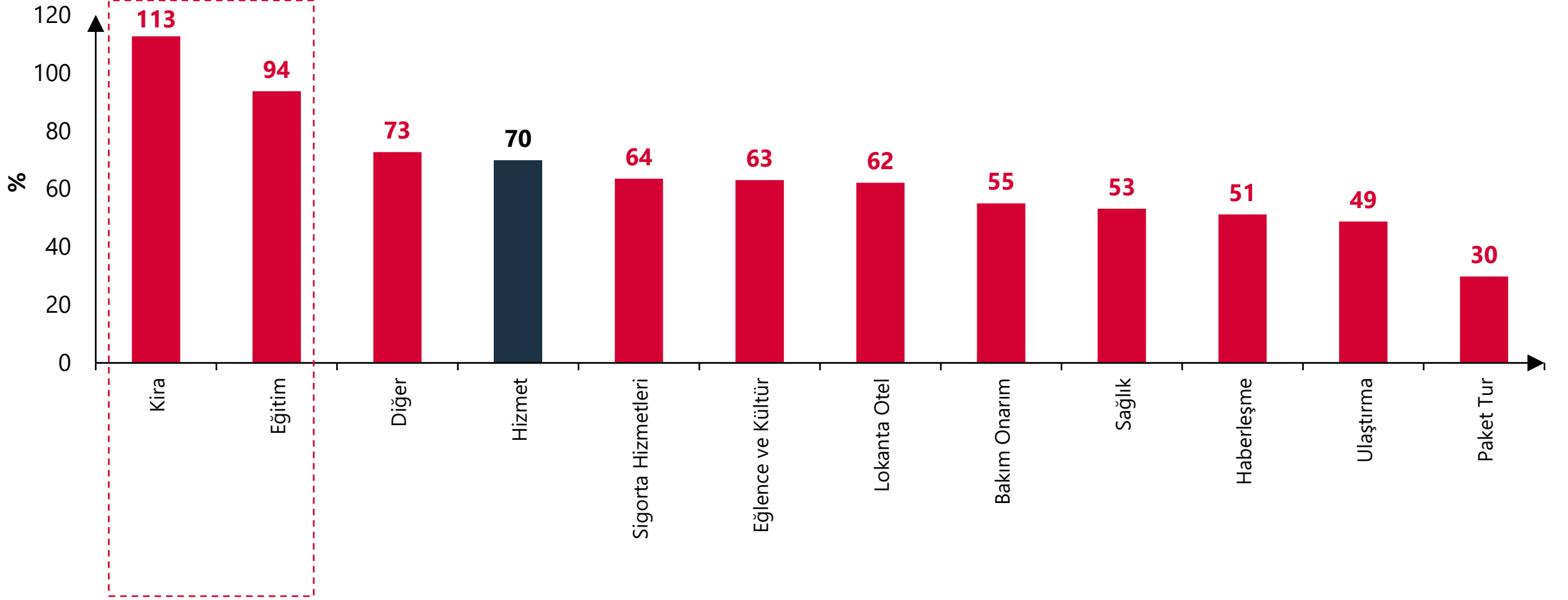
Ana eğilimdeki iyileşme temel mallar öncülüğünde devam etmektedir.

Aylık Enflasyon
(Mevsimsellikten Arındırılmış, Çeyreklik Ortalama)

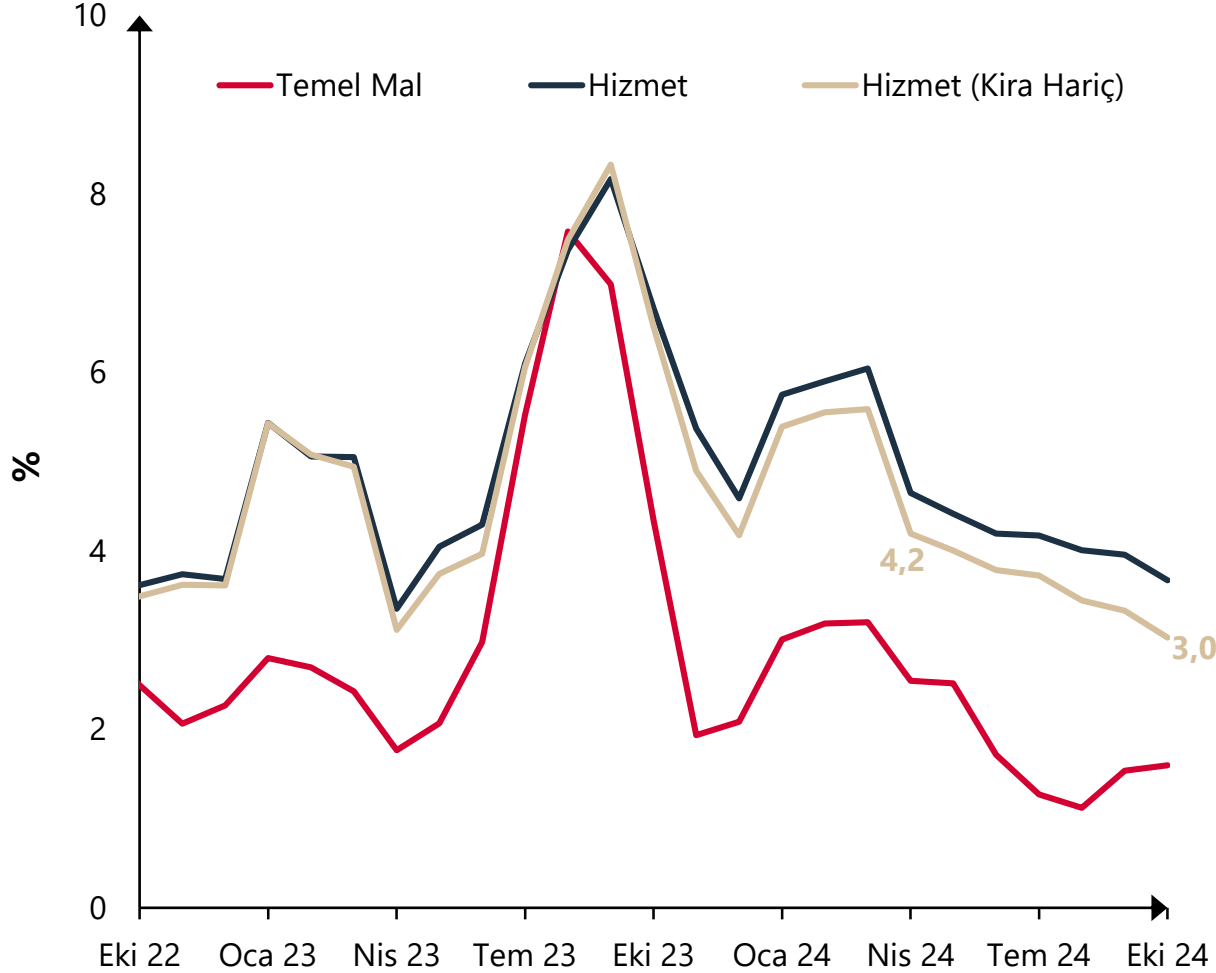
Geçmişe endeksleme eğilimi güçlü kalemler hizmet enflasyonunu yukarı çekmektedir.

Hizmet Fiyatları
(Yıllık % Değişim)

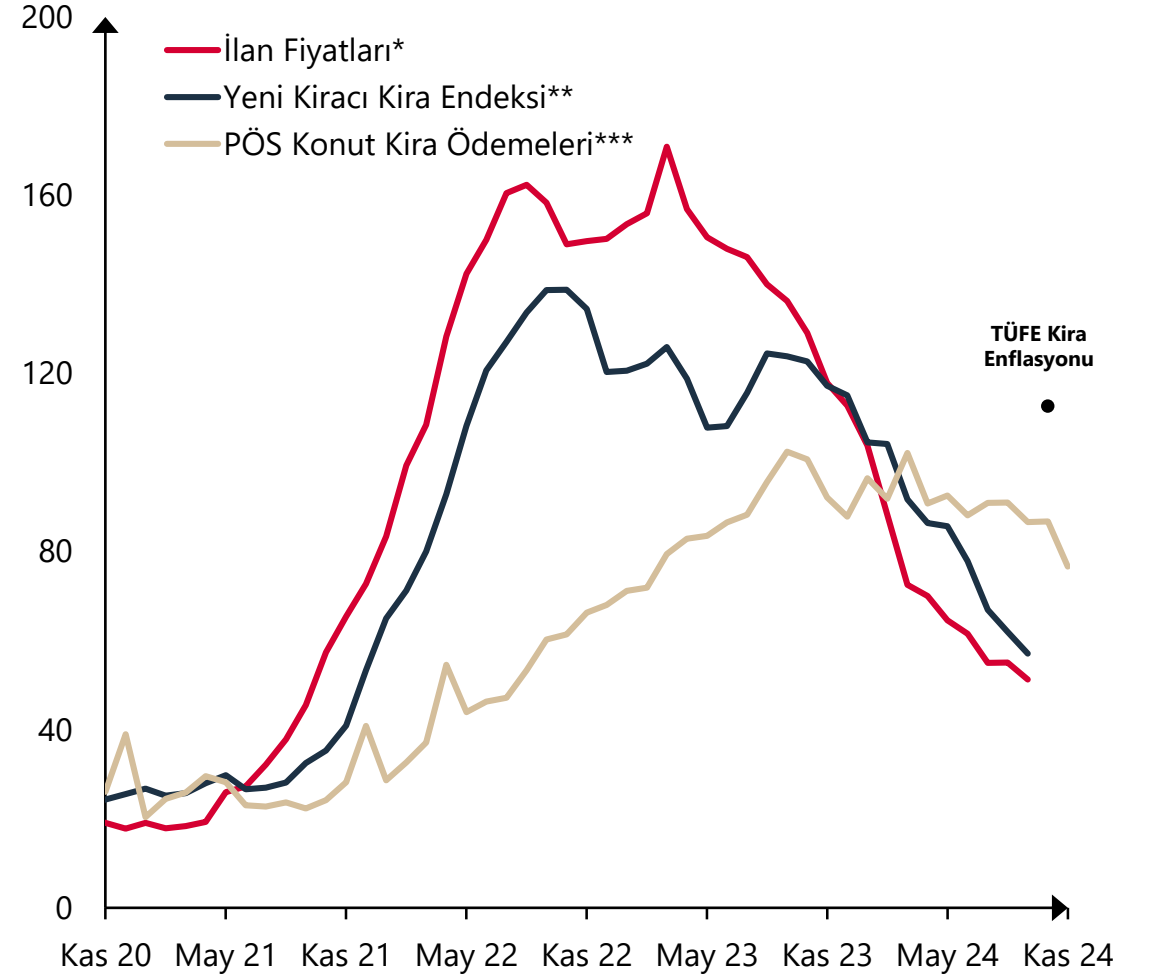
Kira dışındaki hizmetlerde fiyat artışları kademeli olarak güç kaybetmektedir.

Temel Mal, Hizmetler ve Kira Hariç Hizmetler
(Mev. Arınd., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

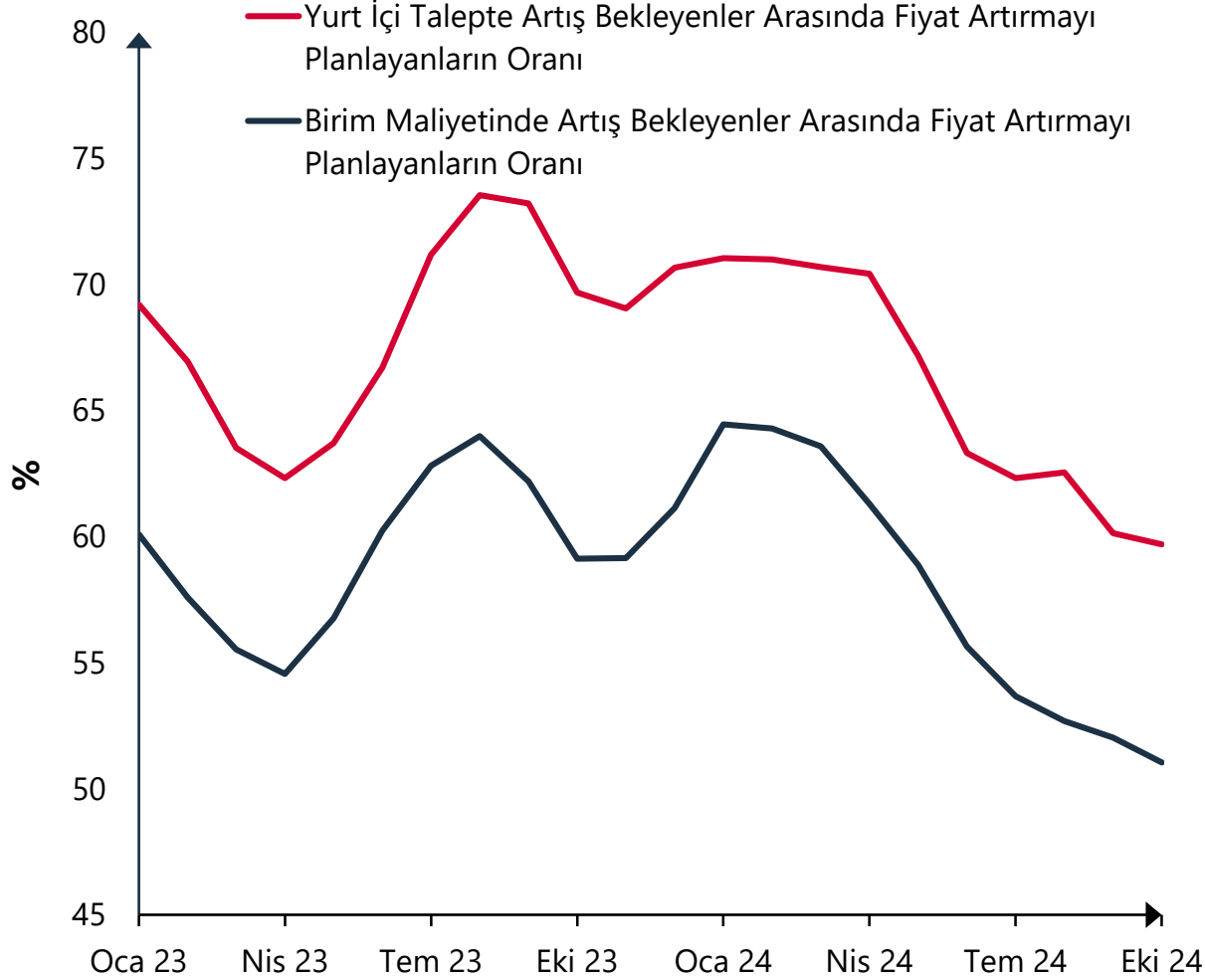
Kaynak: Sahibinden.com, TCMB, TÜİK.

Kira Öncü Göstergeleri
(Yıllık % Değişim)

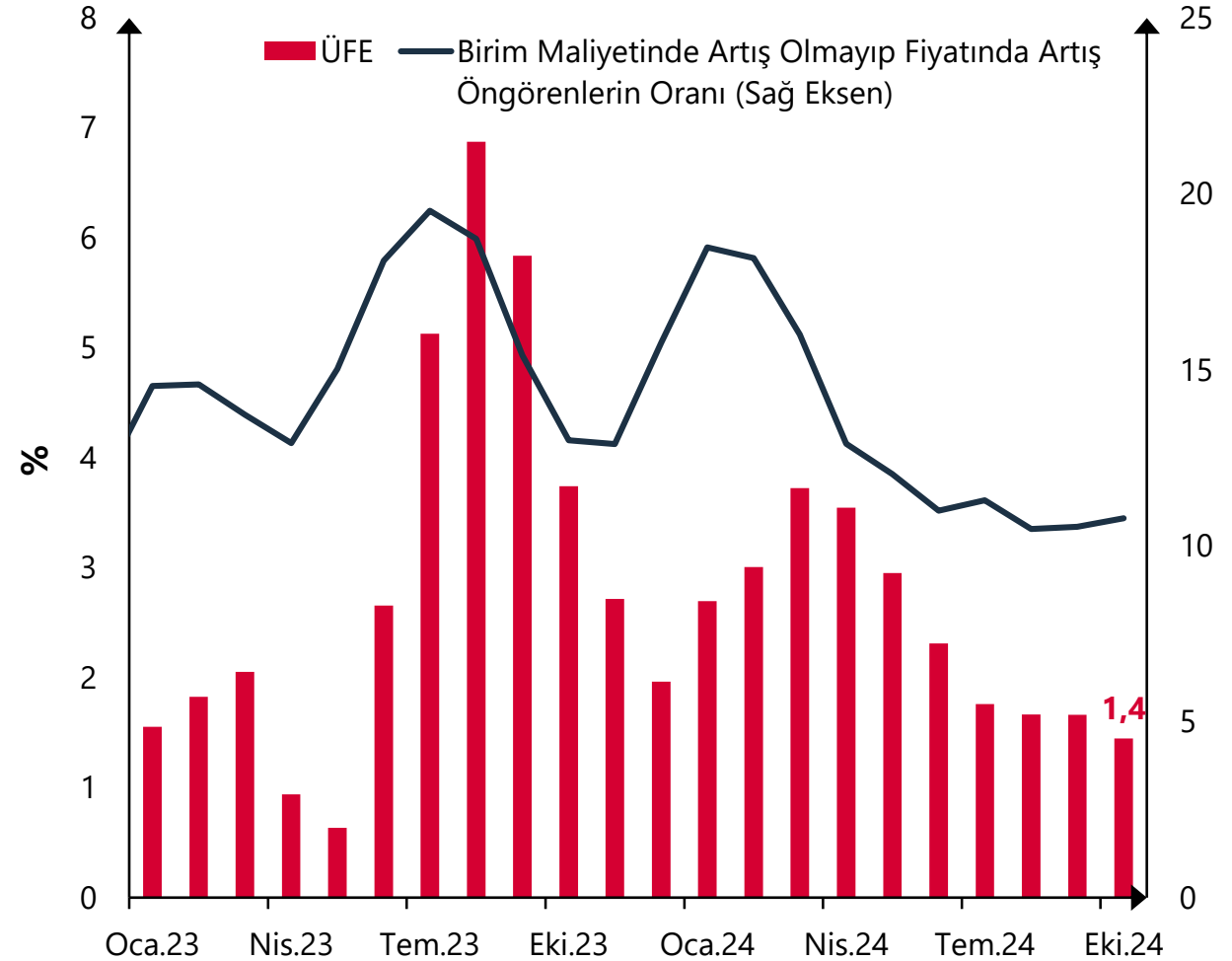

Sanayi sektöründe firmaların fiyatlama davranışları iyileşmektedir.

Firmaların Yurt İçi Satış Fiyatı Beklentisi (% , 3 Aylık Ortalama)

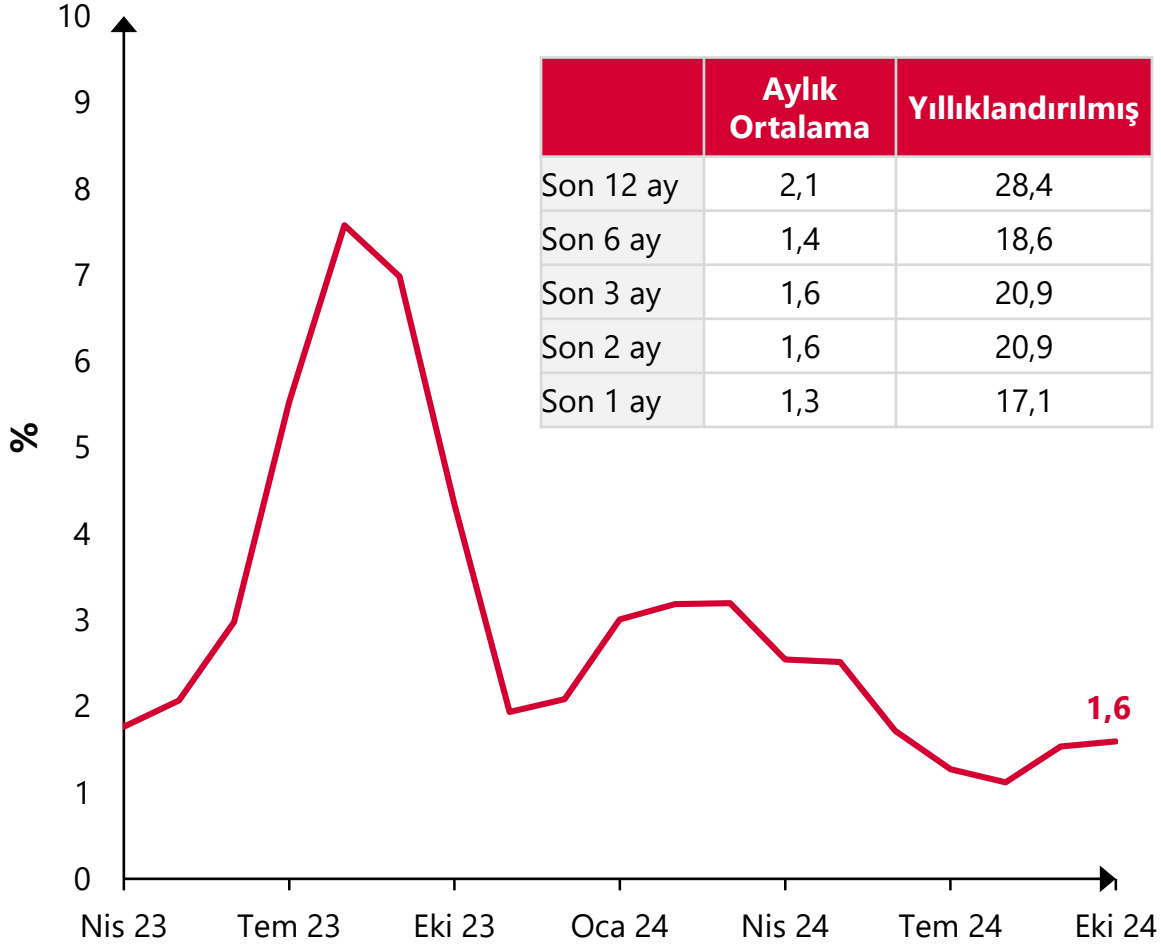

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama) ve Firmaların Satış Fiyat Beklentisi (% , 3 Aylık Ortalama)

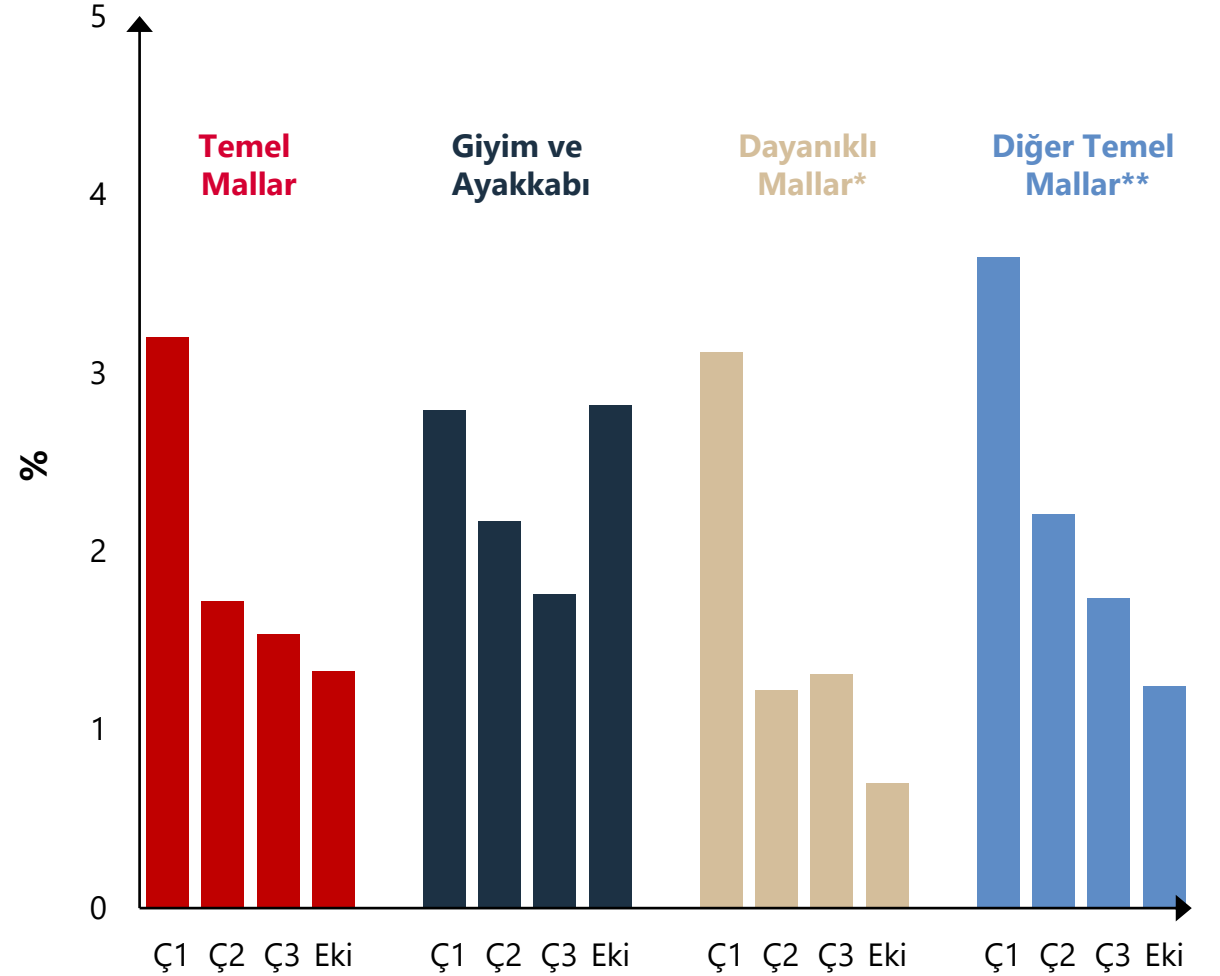

Temel mal enflasyonu zayıf seyretmektedir.

Temel Mal Fiyatı
(Mev. Arınd., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

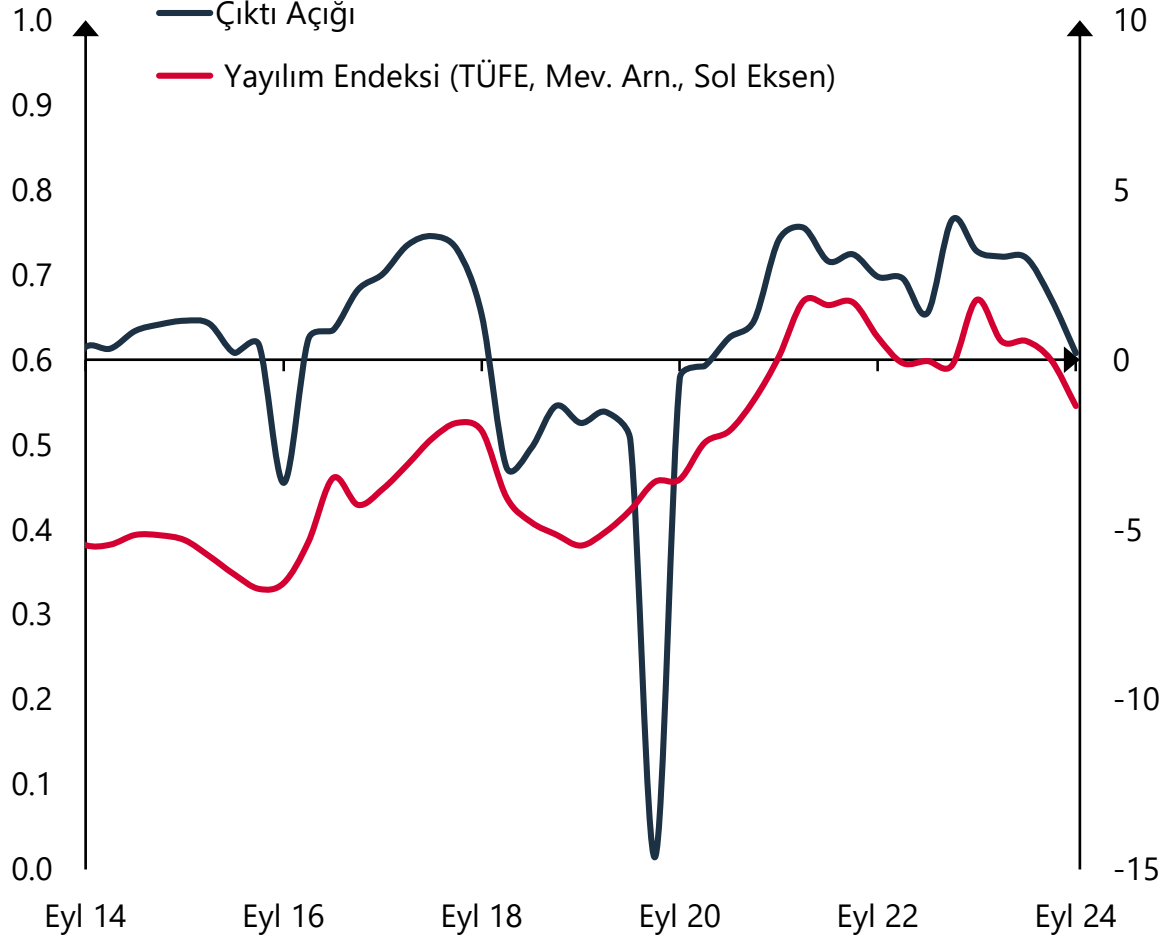

Temel Mal Alt Grup Fiyatları
(Mev. Arınd., Aylık % Değişim, Çeyreklik Ortalama)

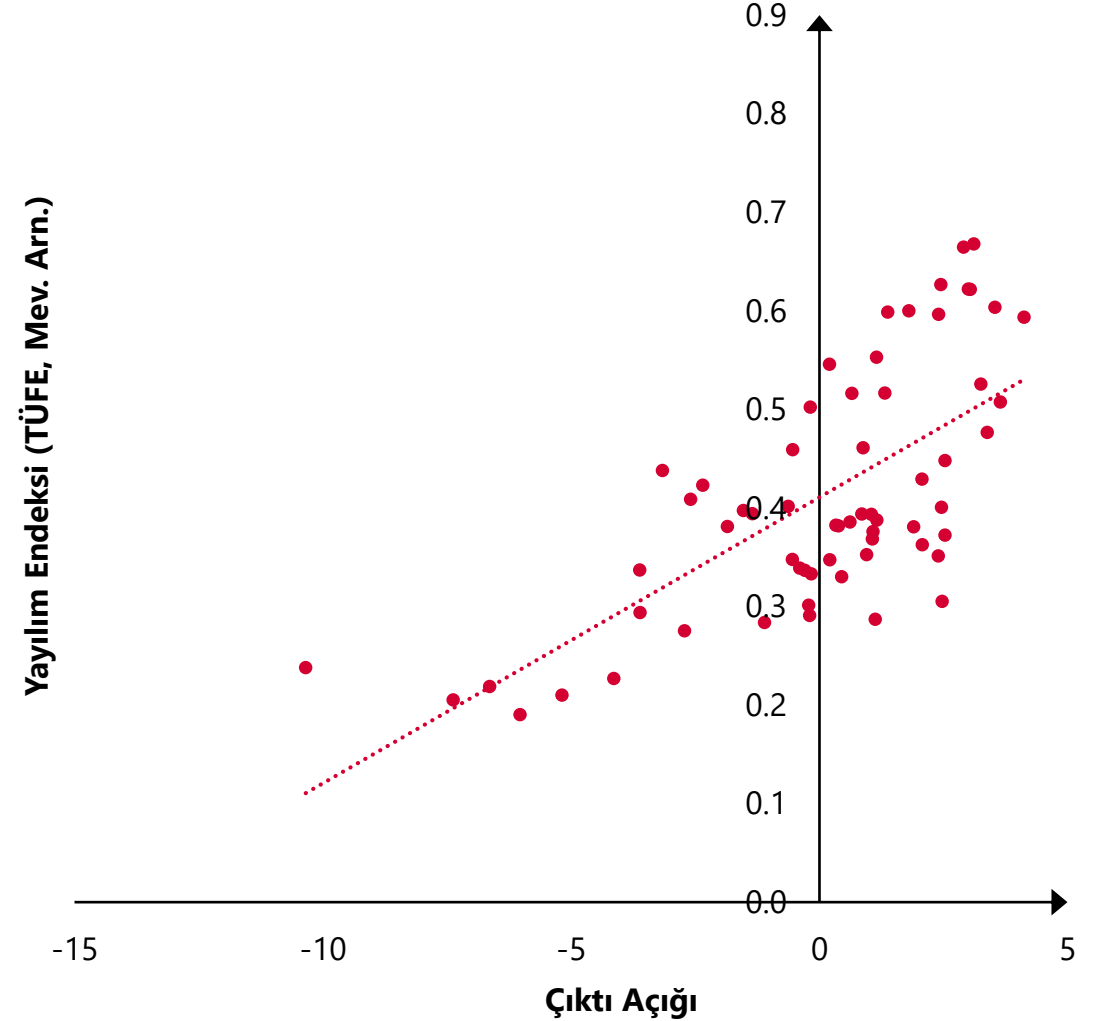

Talep koşullarındaki zayıflamayla fiyat artışının genele yayılımı azalmaktadır.

Talep Koşulları ve TÜFE'de Fiyat Artışlarının Yayılımı

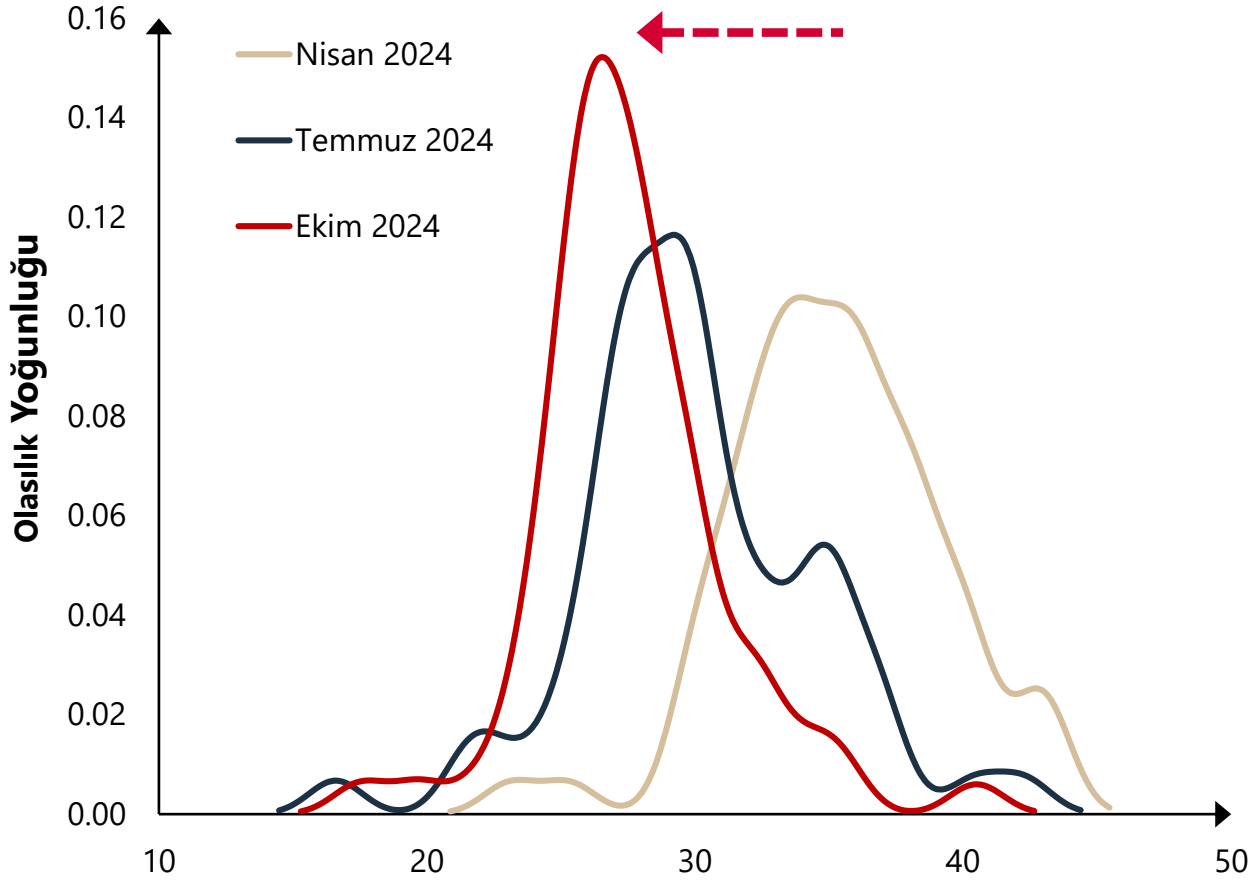

Çıktı Açığı ve TÜFE Yayılim Endeksi Saçılım Grafiği*

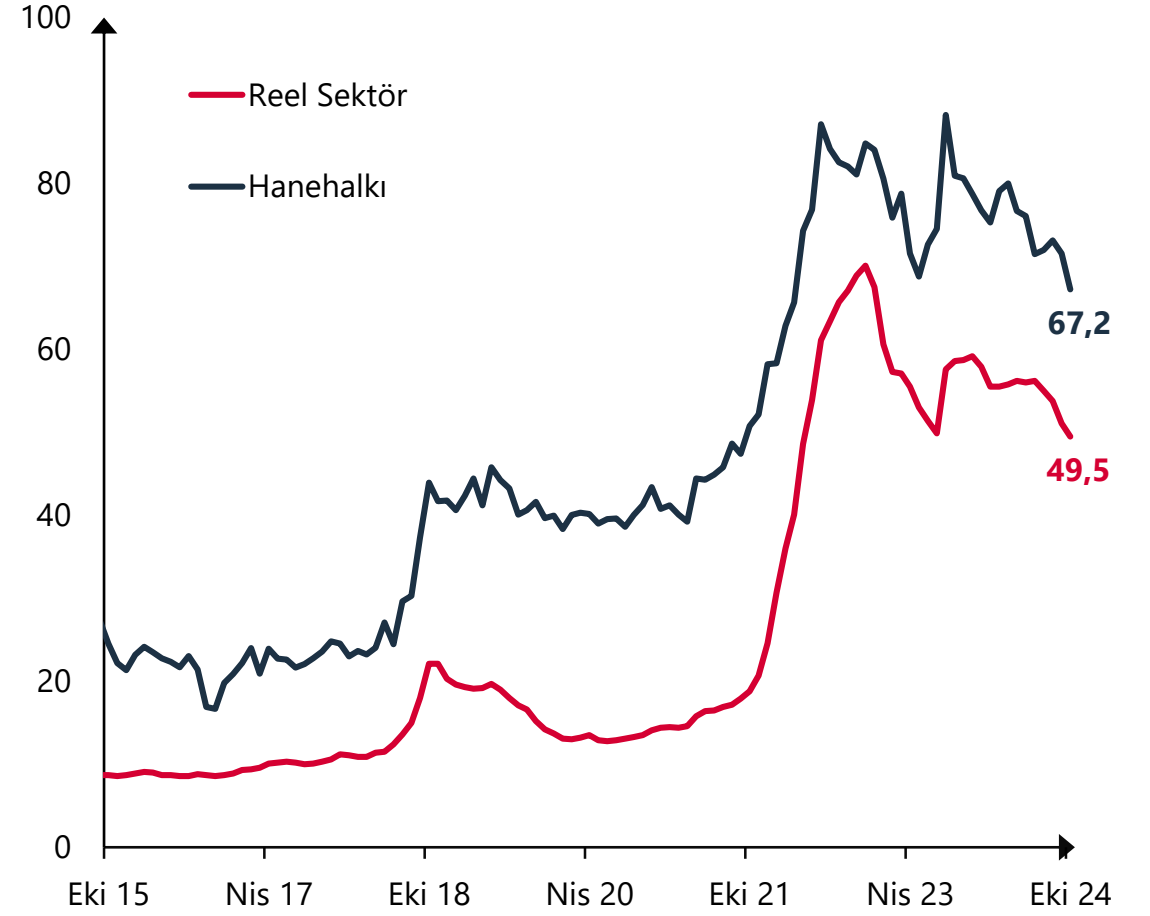

Sıkı parasal duruşun beklentiler üzerindeki etkisi yakından takip edilmektedir.

Piyasa Katılımcıları Anketi 12 Ay Sonrası Yıllık TÜFE Enflasyonu Beklentisi

12 Ay Sonrası Yıllık TÜFE Enflasyonu Beklentisi

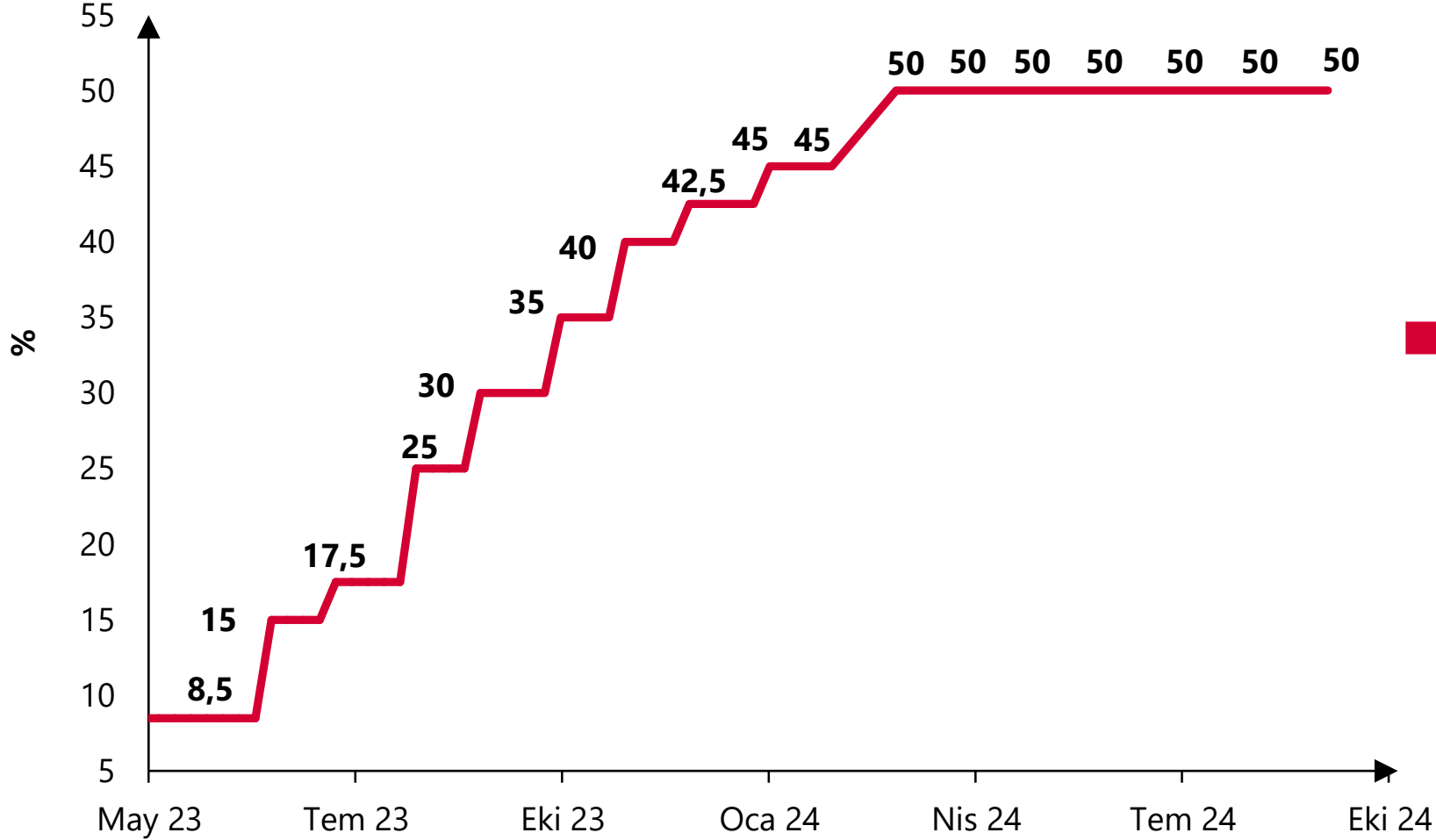

PARA POLİTİKASI

Sıkı parasal duruş korunmaktadır.

Politika Faizi

**Miktarsal
Sıkılaştırma**

**Makroihtiyati
Çerçeve**

Sıkı parasal duruş makroihtiyati adımlarla desteklenmektedir.

1 TL mevduat ve KKM'ye yönelik düzenlemeler

- TL mevduat payı artışına ilişkin hedefler
- KKM bakiyesinde kademeli azalışa yönelik hedefler

2 Kredilere yönelik düzenlemeler

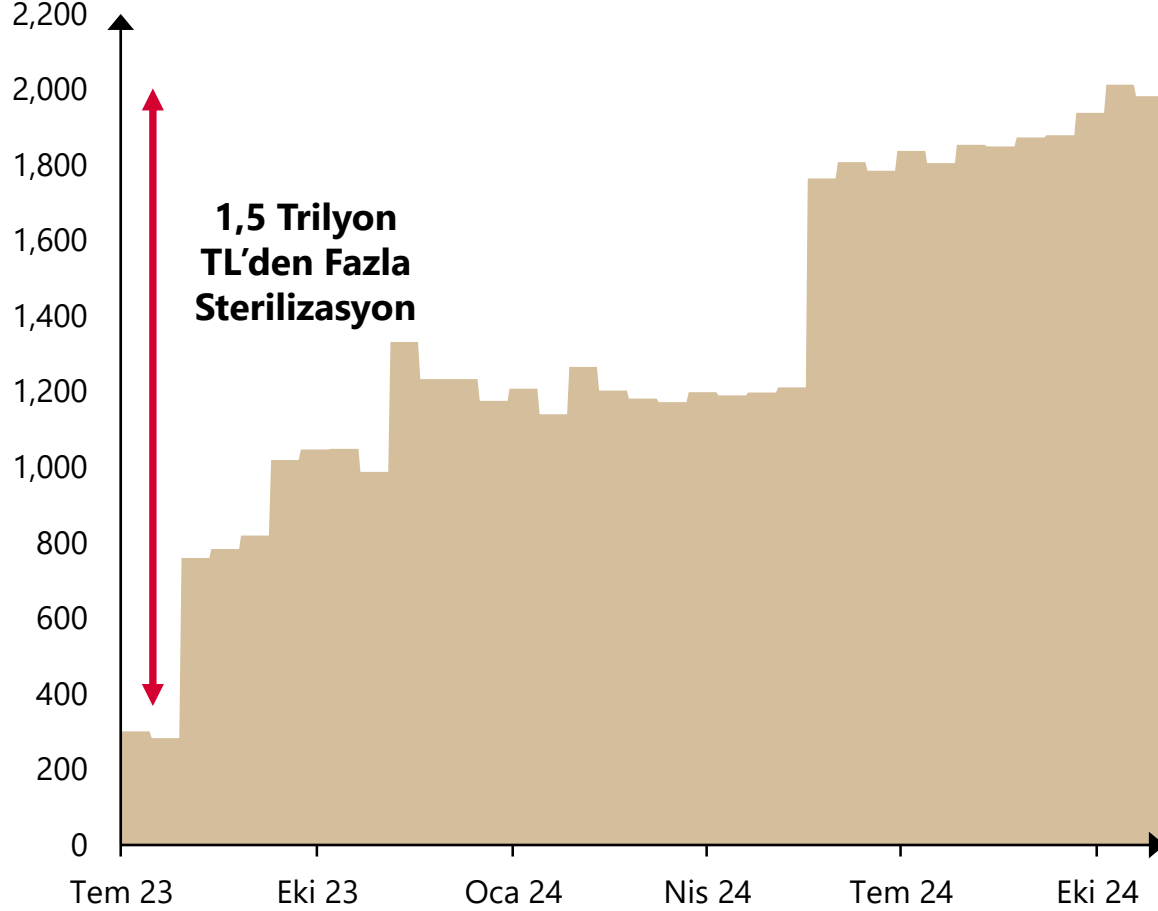
- TL ve YP kredi büyüme sınırları
- TL ticari kredilerde erken kapama komisyonu

3 Likidite yönetimi

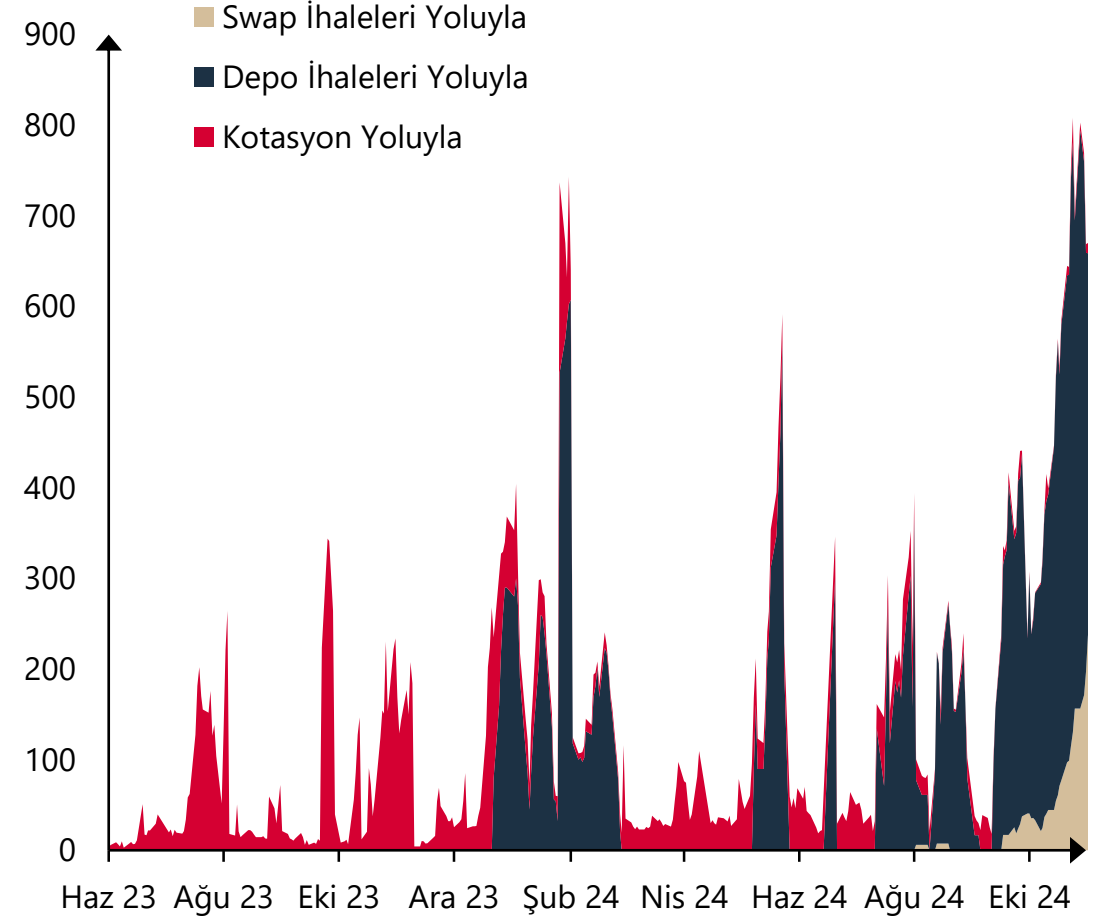
- Zorunlu karşılık oranları
- TL depo ihaleleri

Miktarsal sıkılaşma ile fazla likidite sterilize edilmektedir.

Zorunlu Karşılıklar
(Milyar TL)

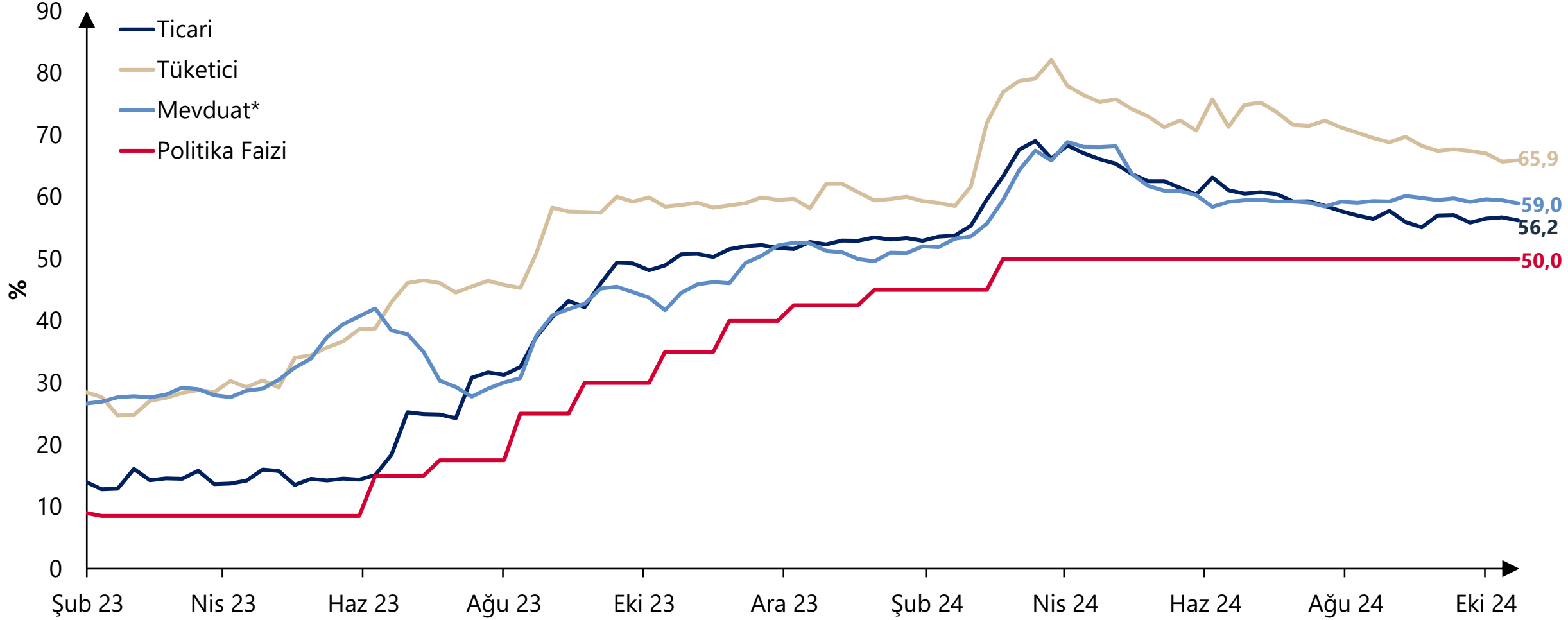
Kotasyon ve İhale Yoluyla Sterilizasyon
(Milyar TL)

FİNANSAL KOŞULLAR

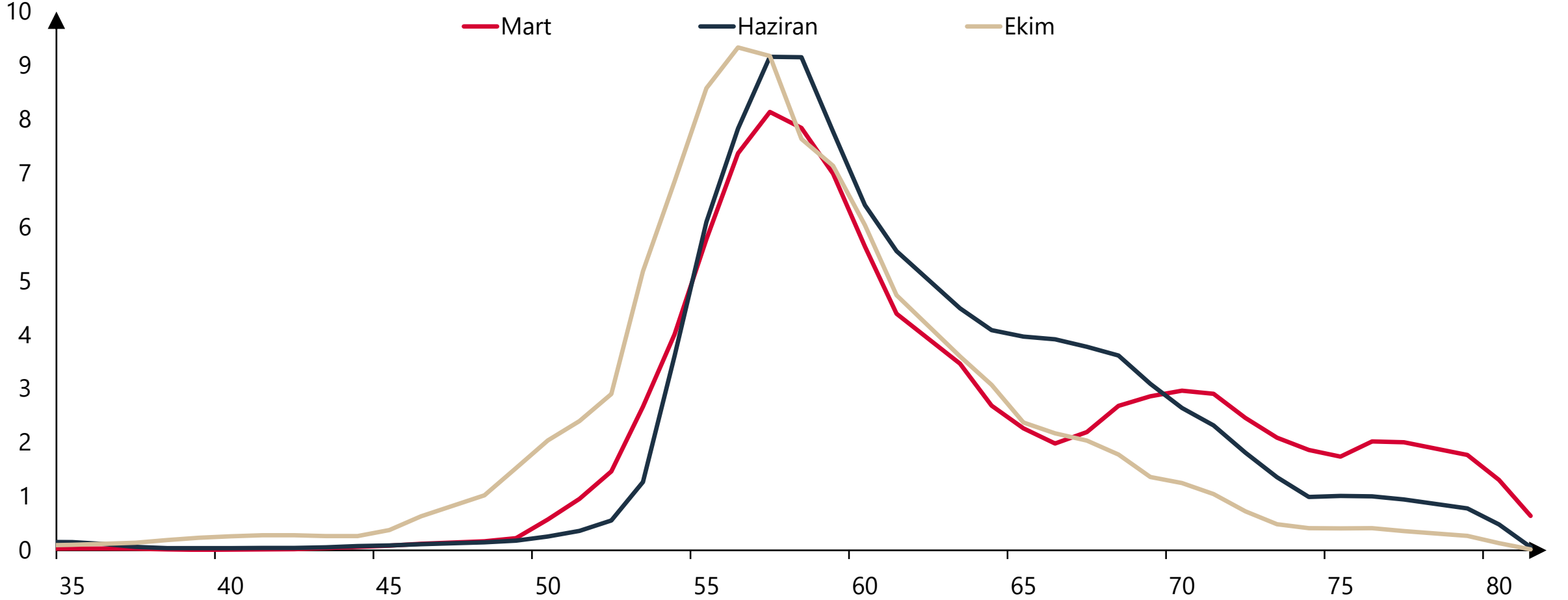
Finansal koşullardaki sıklık devam etmektedir.

Faiz Oranları

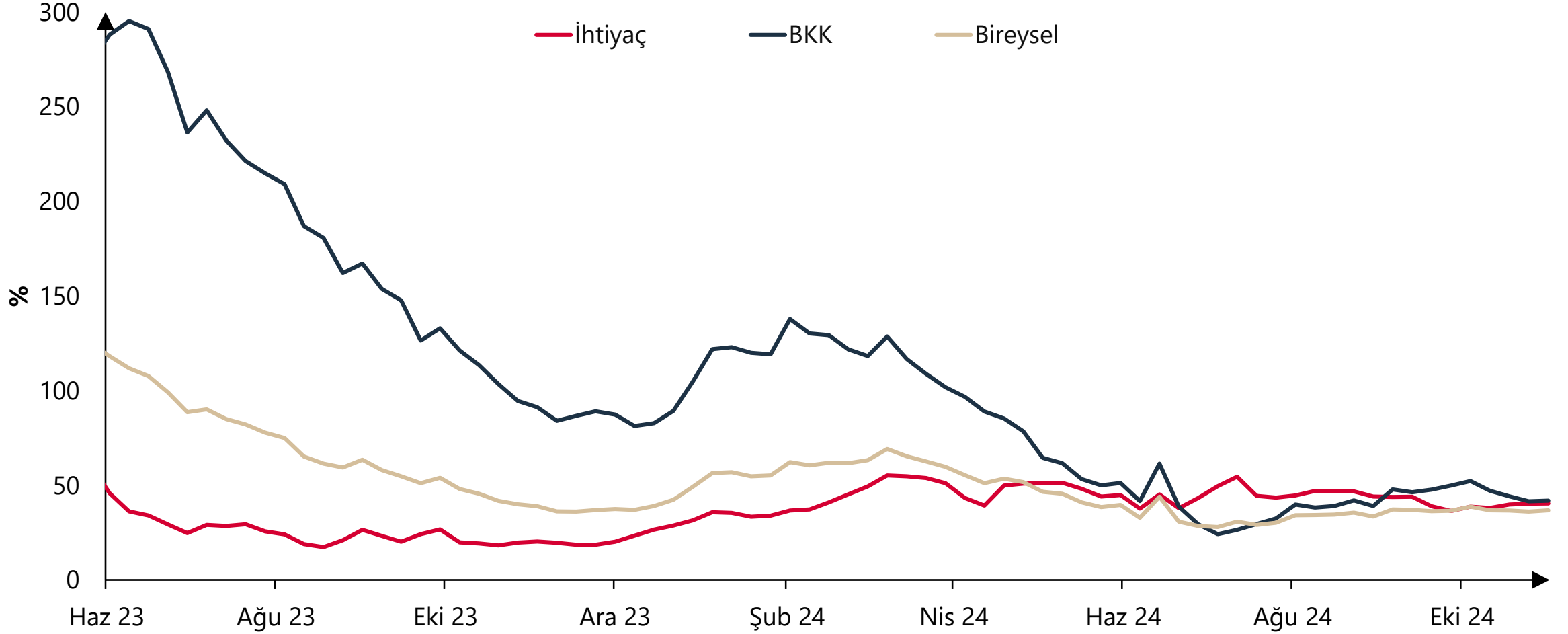
Enflasyon beklentilerindeki iyileşmeyle birlikte finansman maliyetleri azalmaktadır.

TL Ticari Kredi Faiz Yoğunluğu*
(Akım)

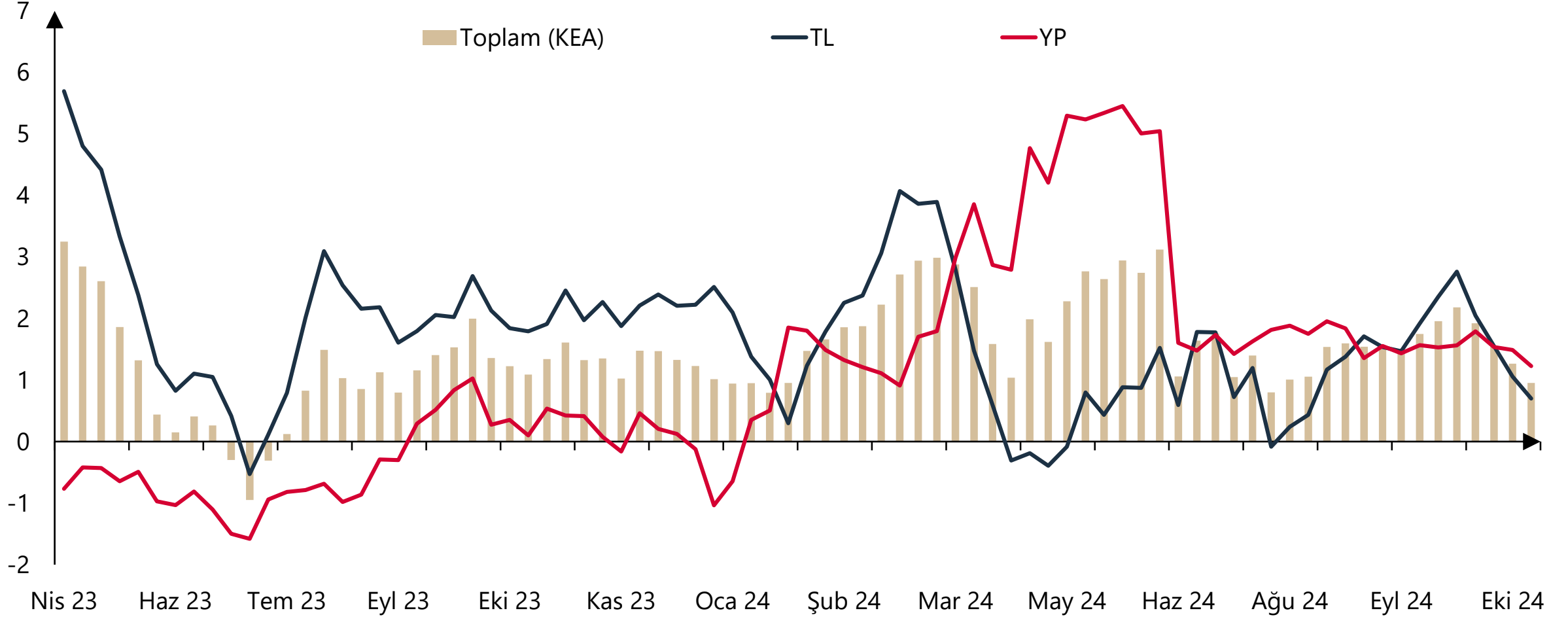
Tüketici kredileri ılımlı şekilde büyümektedir.

Tüketici Kredi Büyümesi (13 Haftalık, Yıllıklandırılmış)

Ticari kredi artışı büyüme sınırlarının altındadır.

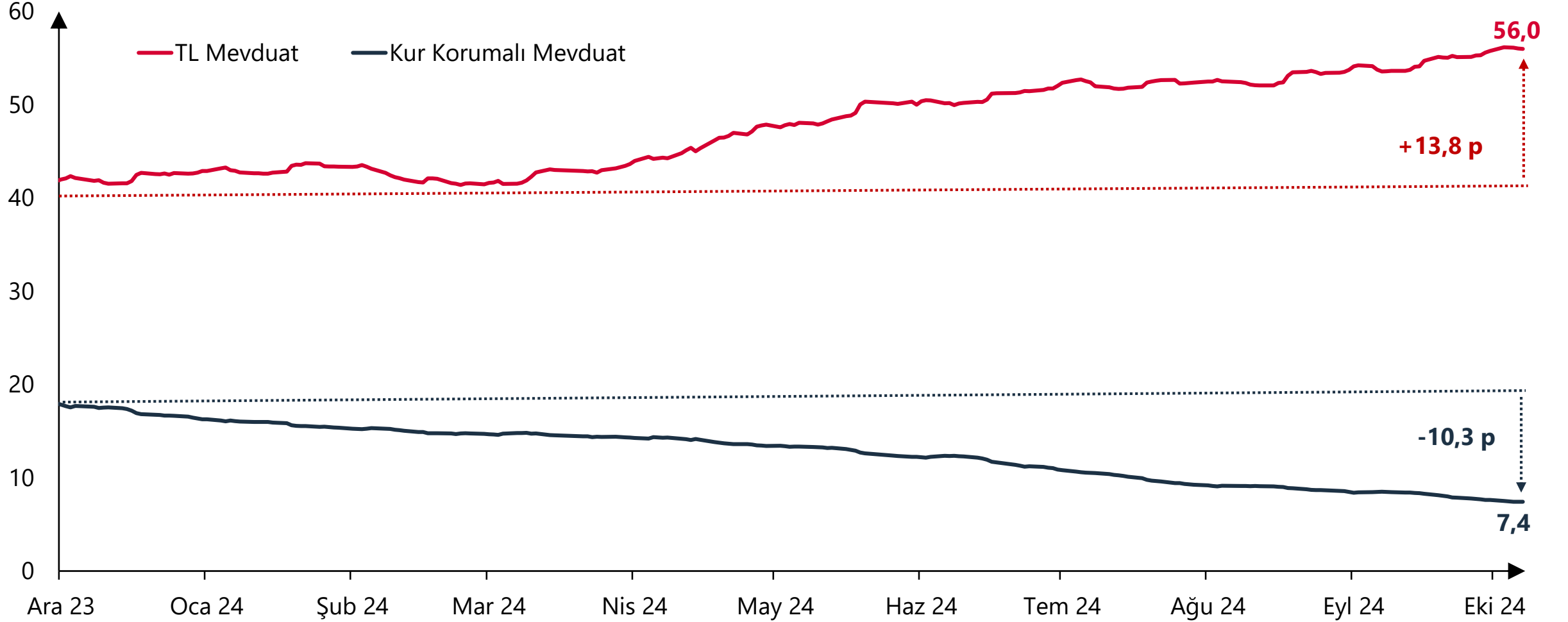
Ticari Kredi Büyümesi (4 Haftalık, %)

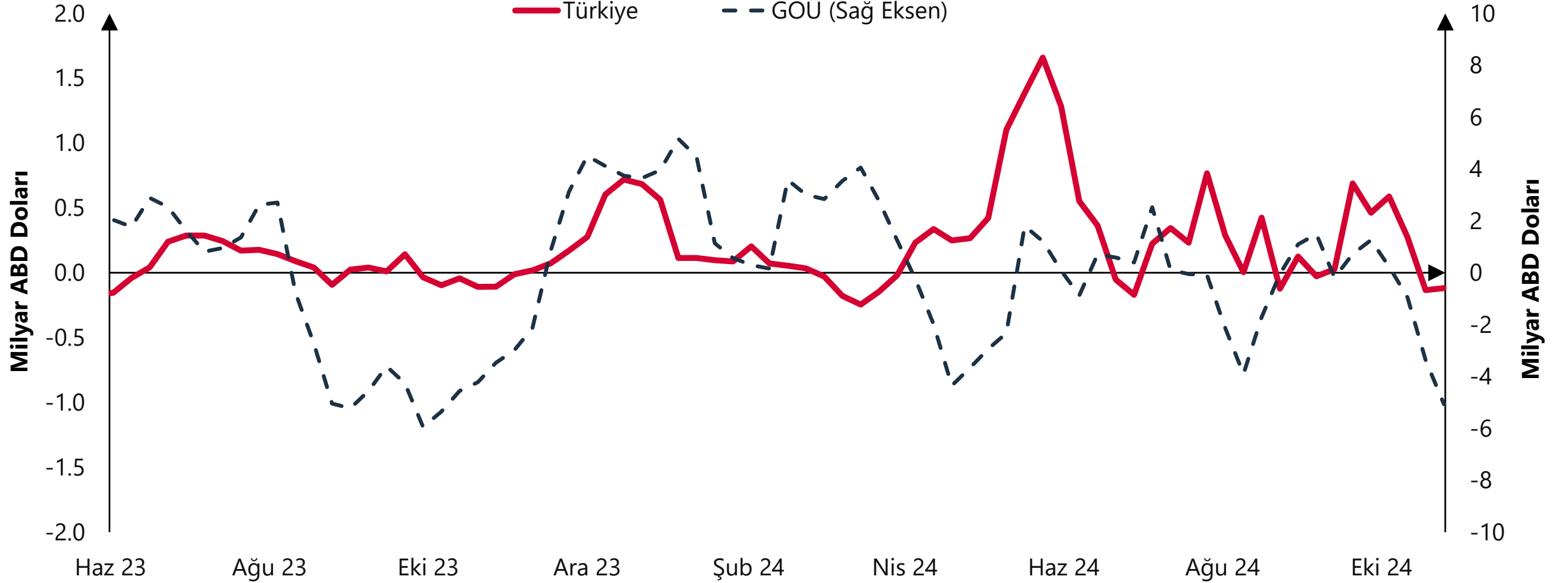
TL mevduat payı artarken, KKM payı gerilemektedir.

Mevduat Payı (%)

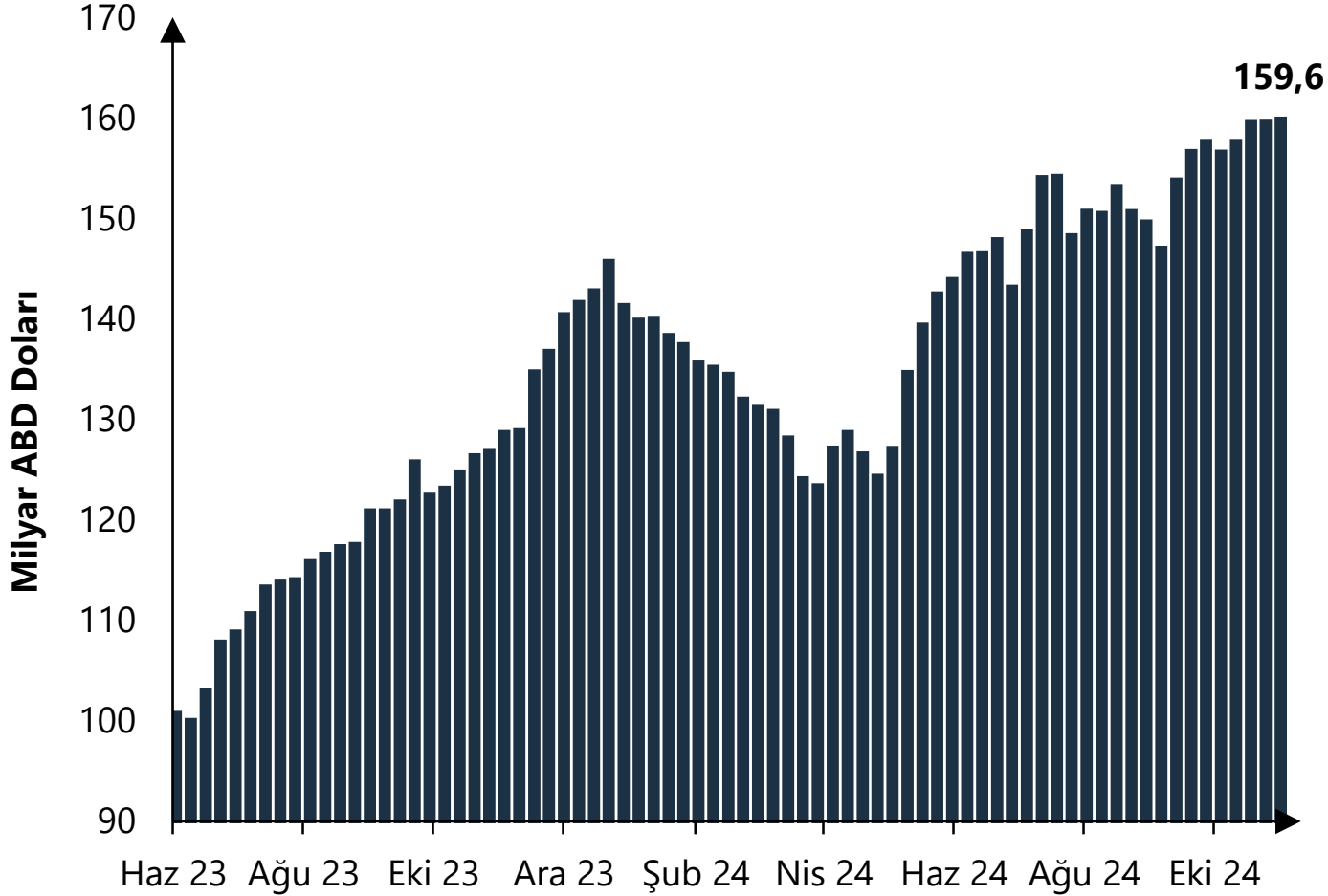
Küresel piyasalarda azalan risk iştahı ile birlikte sermaye girişleri yavaşlamıştır.

Türkiye ve Gelişmekte Olan Ülke Portföy Hareketleri (4 Haftalık Ortalama)

Sıkı para politikası duruşumuz rezervlere olumlu yansımaktadır.

TCMB Brüt Rezervleri

1 Kasım 2024 TCMB Rezervleri (Milyar ABD Doları)

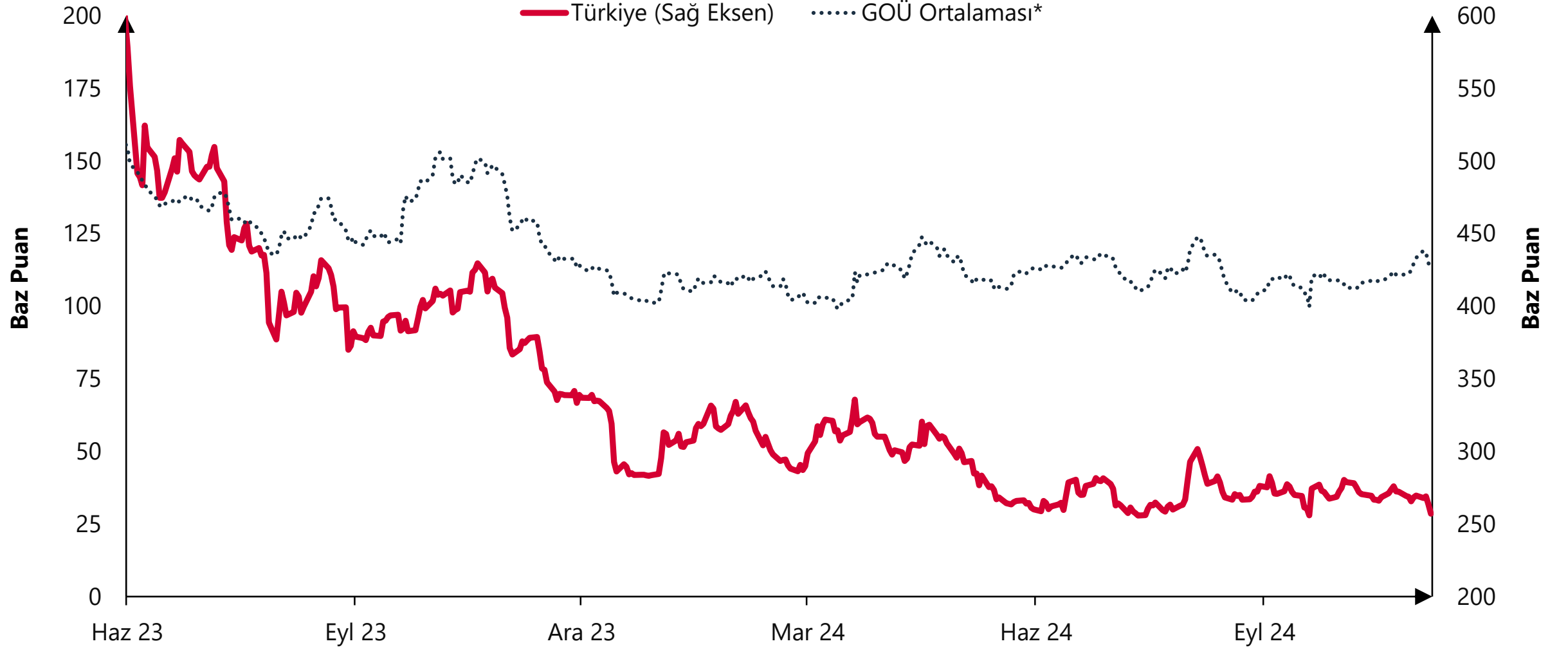
Brüt Rezerv	159,6
Swap Hariç Net Rezerv (Yurt içi Swap Dahil)	45,9

22 Mart 2024'e Göre Rezerv Değişimi (Milyar ABD Doları)

Brüt Rezerv	35,8
Swap Hariç Net Rezerv (Yurt içi Swap Dahil)	110,4

Risk primi ılımlı seyrini sürdürdü.

5 Yıllık CDS Primi

ORTA VADELİ TAHMİNLER

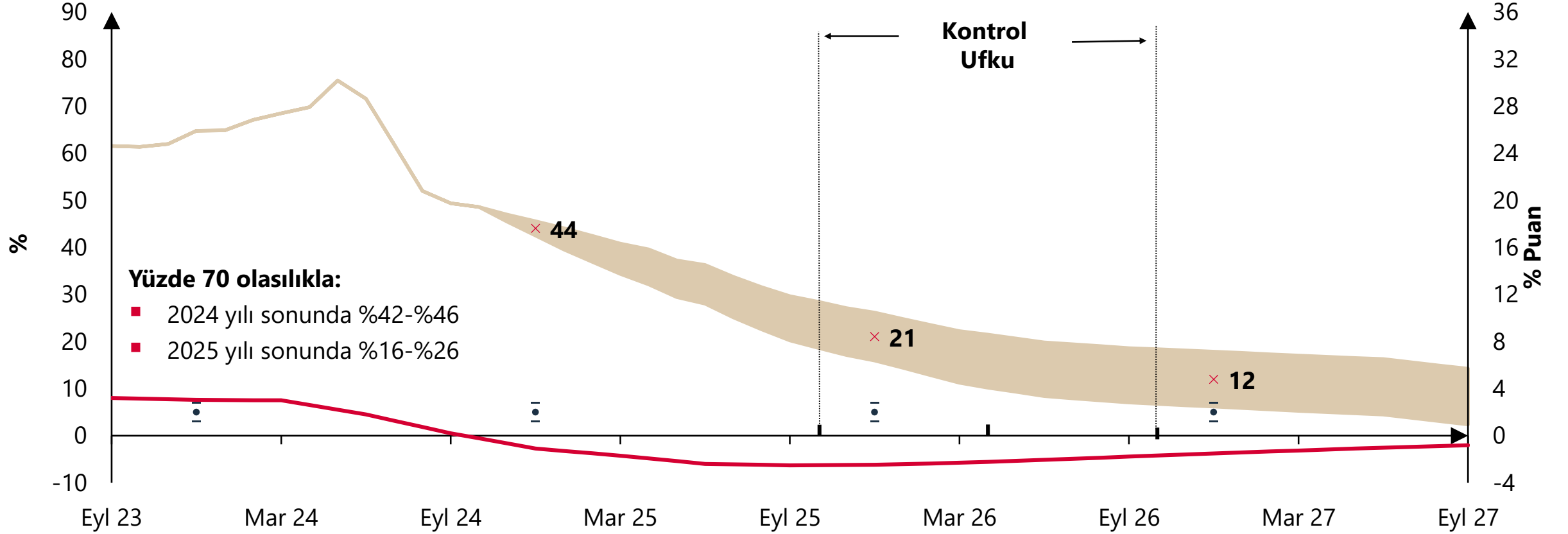
Temel Varsayımlardaki Güncellemeler

		ER 2024-III	ER 2024-IV
Küresel Büyüme Endeksi* (Yıllık Ortalama % Değişim)	2024	2,0	2,0
	2025	2,4	2,4
Petrol Fiyatları (ABD Doları, Yıllık Ortalama)	2024	84,2	81,1
	2025	82,9	78,8
İthalat Fiyatları (ABD Doları, Yıllık Ortalama % Değişim)	2024	0,7	0,8
	2025	2,8	2,8
Gıda Fiyatları (Yıl Sonu % Değişim)	2024	35,5	41,8
	2025	15,0	22,5

* Türkiye'nin ihracat yaptığı 110 ülkenin büyüme oranları ve ihracattaki payları kullanılarak oluşturulmuştur.

Enflasyon tahminleri 2024 için %44, 2025 için %21 ve 2026 için %12 olarak güncellenmiştir.

Tahmin Aralığı - Belirsizlik Aralığı • Enflasyon Hedefleri × Yıl Sonu Enflasyon Tahmini (Orta Nokta) — Çıktı Açığı (Sağ Eksen)

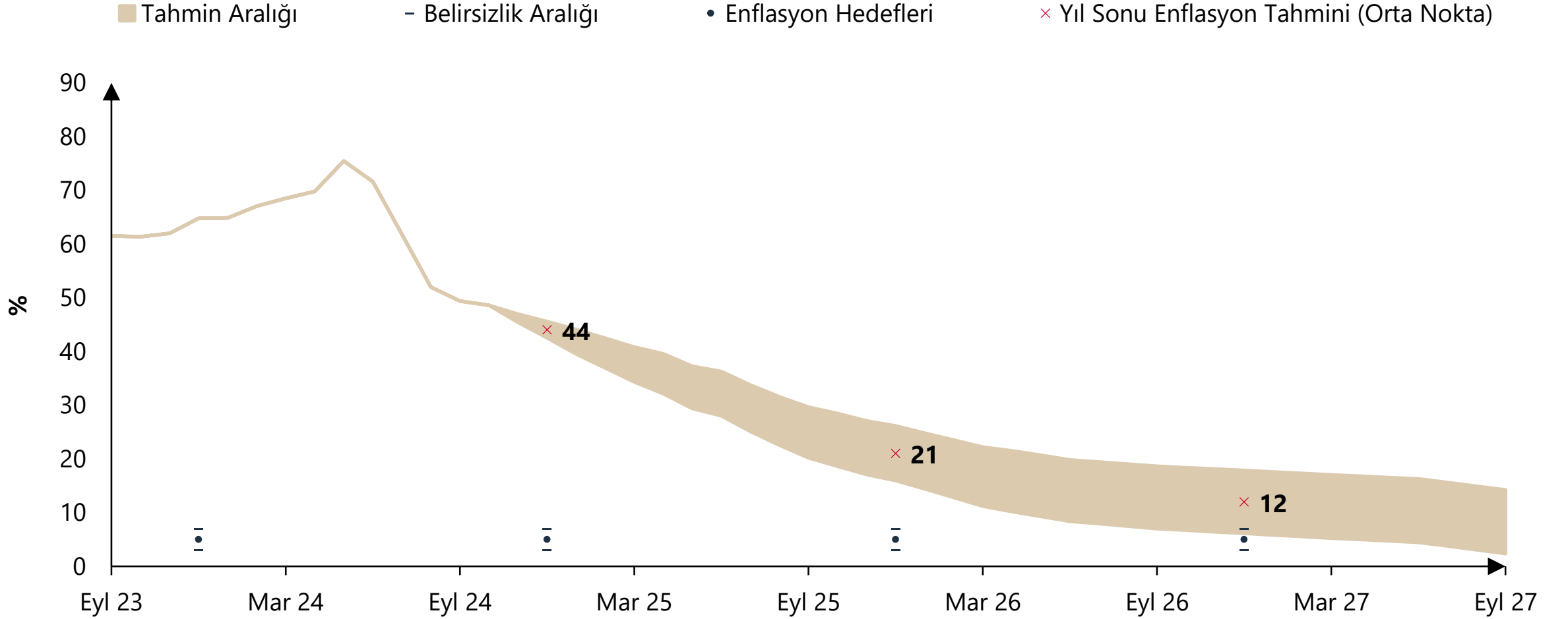

Tahmin güncellenmesinde başlangıç koşulları ve enflasyon ataleti etkili olmuştur.

	2024	2025
ER 2024-III Yıl Sonu Tahmini (%)	38	14
ER 2024-IV Yıl Sonu Tahmini (%)	44	21
ER 2024-III Dönemine Göre Tahmin Güncellemesi (% Puan)	6	7
Tahmin Güncellemesinin Kaynakları (% Puan)		
Gıda Fiyatları	+1,6	+1,9
Türk Lirası Cinsinden İthalat Fiyatları	+0,2	+0,5
Çıktı Açığı	+0,3	+0,2
Yönetilen/Yönlendirilen Fiyatlar	-	+0,9
Başlangıç Koşulları, Enflasyon Ana Eğilimi ve Ataleti	+3,9	+3,5

Sıkı para politikası duruşu kararlılıkla sürdürülecektir.

Para politikasındaki sıkı duruş fiyat istikrarı sağlanana kadar kararlılıkla sürdürülecektir.

Aylık enflasyonun ana eğilimi belirgin ve kalıcı bir düşüş gösterene kadar

- Ana eğilim göstergeleri
- İç talep ve ithalat göstergeleri
- Finansal koşulları betimleyen göstergeler

Enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar

- Geniş kapsamlı enflasyon beklentisi göstergeleri

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

2024-IV ENFLASYON RAPORU BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Dr. Fatih Karahan
Başkan

8 KASIM 2024

ANKARA

